

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primese la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Munca pe terenul economic.

În trei direcțiuni (părți) se îndreptează munca noastră pentru a ajunge odată ținta dorită de noi toți: stăpânirea fără amestec străin a pământului românesc. Și anume: în direcție culturală, politică și economică.

Drepturile politice întregi nu le vom putea câștiga însă niciodată până nu ne vom întări bine în cultură (în învățatură), iar în privința culturală încă vom înainta greu, dacă ne va lipsi întărirea economică, averea, căci și lupta politică, dar mai ales cea culturală (biserica, școli, cărți, gazete, teatru și alte) cer jertfe materiale, jertfe de bani.

Una dintre cele dintâi garanții ale izbânzii noastre pe terenul politic și cultural e deci bunăstarea materială. Iată pentru ce noi salutăm cu bucurie mare orice muncă în direcția aceasta și pentru ce ținem să ne ocupăm la loc de frunte în Foaia noastră de acei bărbați, cari lucrează fără preget și cu izbândă pentru ridicarea economică a poporului nostru.

Ne ocupăm de data aceasta de al 24-lea Raport general al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului pentru anul 1911, redactat de secretarul ei, dl Victor Tordășianu.

Pentru a scoate la iveală munca bine-cuvântată, pe care o desfășoară aceasta Reuniune model, nu mai e trebuință de vorbe de laudă meritată. De aceea ne mărginim a arăta pe scurt isprăvile ei, cari dorim să fie un îndemn pentru toți fruntașii și toți țărani nostri din comitatele românești ale patriei noastre.

Căci, după cum am spus și anul trecut în darea noastră de samă despre munca Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului, rezultatul frumos, cu care se prezintă după fiecare an de muncă, nu e a se mulțumi așa de mult specialiștilor agronomi (oamenilor, cari se ocupă numai de agricultură și economia câmpului), ci mai vârtos inimii mari și dornice de-a ridica poporul nostru pe terenul economic și priecierii țaranului nostru, care ascultă de glasul celorce îi vrea binele.

Expozițiunea de copii din Lancrăm, la care au fost aduși 107 băieți și fetițe, a fost un prilej nou de-a da poporului povești folositoare pentru buna îngrijire a copiilor, cari cuprind în sine viitorul neamului nostru. Din îndemnul acestei expozițiuni a mai rezultat o faptă frumoasă: înființarea „Fondului femeilor lăuze, dar sărace din Lancrăm”, din al cărui venit să se dea ajutoare mamei sărace din aceeași comună. E cea dintâi fundație de felul acesta la noi.

Intrunire agricolă s'a ținut la Sura-

mare. Rezultatul cel mai frumos al ei a fost înființarea băncii populare, sistem Raiffeisen, la care s'au înscris numai decât 32 de membri.

Cultura animalelor de prăsilă. S'a ținut o expoziție de vite în Săcel, la care s'au împărțit premii în valoare de 300 cor. Tot în 1911 s'a ținut o expoziție de oi în frunțașă comună de munte Jina. 170 de exponenți, cei mai mulți din Jina, au expus 1442 capete. Au fost premiați 40 de proprietari de oi. Cu 70 de coroane s'a pus și temelie „Societății oierilor din Jina și jur”. Și'n anul acesta s'a sortit o vițea de prăsilă printre membrii Reuniunii.

Cultura pomilor. Pentru a răspândi tot mai mult cultura așa de bănoasă a pomilor, Reuniunea a ținut și în 1911 o serbare a pomilor în comuna Tălmăcel. Cea mai îmbucurătoare urmare a sfaturilor date cu acest prilej a fost, că mulți proprietari din comuna aceasta și-au procurat prin mijlocirea Reuniunii mai multe sute de altoi, întemeind unii dintre ei adevărate pometuri. Cât de mult s'a dezvoltat plăcerea și priceperea pentru pomărit, dovedește și împrejurarea, că oamenii plătesc pentru altoi de 3—4 din grădina comună până la 2 cor. 40 de bani, pe când mai înainte abia de dau câte 20—30 bani.

Pentru înaintarea culturii nutrețurilor măiestrite s'au împărțit în mod gratuit între 85 de membri din 39 comune 81 chilogramme semințe de trifoiu, 31 kg. semințe de napi de nutreț și 30 kg. semințe de luncă. Comitetul nu s'a mărginit numai cu atâta, ci a procurat tuturor celor doriți, de orișunde ar fi fost, semințele cele mai bune de nutreț și de legume cu preț ieftin. Chiar și frații din Banat s'au adresat Reuniunii din Sibiu în scopul acesta și au rămas pe deplin mulțumiți. Și pe viitor credem, că se vor adresa tot mai mulți, căci Reuniunea nu înțelege să lucreze numai pentru Românii din comitatul Sibiului, ci de pretutindeni.

Însoțiri de credit Raiffeisen sau bănci populare românești au fost în anul 1911 în comitatul Sibiului 23. Iată comunele vrednice, cari le au: Aciliu, Alțina, Apoldul-de-jos, Bungard, Cărpeneș, Cornățel, Cristian, Gușterița, Ilimbav, Loman, Mohu, Nucet, Pianul-de-sus, Pianul-de-jos, Răchita, Reciu, Roșia-săsească, Rusciori, Săsăuși, Șura-mare, Tălmăcel, Topârcea și Veștem.

Toate aceste însoțiri au adus roade frumoase, căci membri lor s'au ajutat iute și bine în caz de trebuință, multe au fost totodată și tovărășii agricole, cumpărându-și mașini și alte lucruri trebuincioase pentru economia de câmp. Unele s'au gândit și la apărarea pământului românesc și la înmul-

țirea lui, altele nu și-au uitat nici datorința față de biserică și de școală, cele două cetăți tari ale culturii noastre naționale. Pentru că și-o poată însă îndeplini pe deplin, se cere neapărat ca toți oamenii dintr'un sat să fie membri la banca populară din comună, căci atunci din veniturile ei se poate ușor da ajutorul trebuincios, care să ne scape școala și biserica de năvala dușmanului nostru.

Despre cele făcute de aceste însoțiri dăm câteva pilde. Însoțirea din Alțina a cumpărat (are multe alte mașini de mai înainte) o grapă de muschi, cea din Cristian un „Planet junior”, cea din Gușterița a cumpărat un loc în hotarul comunei, amenințat să ajungă în mâna străinului, cea din Ilimbav vițele de rassă (soiu) Pințgau pentru membri ei, cea din Loman a înființat un fond de binefaceri administrat de epitropia parohială, cea din Nucet, o comună săracă, a dat la aruncul comunal pentru fiecare membru câte 5 cor. Însoțirea din Pianul-de-jos a ajutat cu 1200 cor. la clădirea școlii, cea din Pianul-de-sus a dat bisericii un ajutor de 800 cor. Însoțirea din Roșia-săsească a schimbat starea economică a țăranilor noștri de-acolo. Pe când înainte de înființarea ei abia aveau a patra parte dintre Români cară și vite de jug, acum numai 4—5 Români mai sunt, cari să nu aibă vite de jug. Pagubă, că Românii noștri de-aici nu pot căpăta împrumuturi mai mari cu procente mai mici, căci ar putea pune mâna pe mult pământ. Frumos mai e la însoțirea aceasta, că cheltuielile de administrare sunt și acum tot așa de mici, cum au fost înainte cu 17 ani, când s'a înființat, ceea ce dovedește, că membri ei pricep bine un lucru: însoțirile acestea nu sunt bănci de speculă, ca cele pe acțiuni, ci pentru ajutorul membrilor lor. Însoțirea din Săsăuși a cumpărat o grapă de fânațe, cea din Tălmăcel a înființat „Fondul cultural economic de ajutorare” și-a dat 50 cor. Fondului bisericii, din care se cumpără cărți pe sama bibliotecii parohiale, care se împarte poporului. Membri însoțirii au mai cumpărat pământ dela alte comune, afară de aceea se ajută acum în negoțul de lemne așa de bine, încât nu mai sunt siliți să vândă lemnele, când au trebuință de câteva coroane, cu preț de nimic. Însoțirea din Veștem a abonat 50 exemplare din Biblioteca populară a Asociațiunii pentru membri ei, a împărțit 300 de altoi și a votat ajutoare pentru biserică și școlarii săraci.

Cele 23 de însoțiri au cu totul 2506 membri, cu 52,462 cor. părți fundamentale, 557,608 cor. depuneri, 50,597 cor. fond de rezervă și 13,969 cor. fond economic și de binefaceri. Așa dară 2506 de săteni de-ai noștri au strâns în timp scurt suma de

674 mil 636 cor.! Iată ce face însoțirea mai multora!

Averea în bani, depuneri și scrisuri fonciare a Reuniunii la sfârșitul anului 1911 a fost de 16,791 cor. 77 bani, iar averea totală de 21,951 cor. 77 bani.

Membri sunt în număr de 1079.

Acesta e, foarte pe scurt, cuprinsul Raportului. El dovedește, că în aceasta Reuniune se lucrează mult și bine, tot numai spre folosul Românilor dela sate. Aceștia încă au datoria să-și arete recunoștința, înscrind-se cât mai mulți ca membri ordinari, cei bogați pe viață, și ascultând și împlinind sfaturile date de ceice conduc cu cu atâta râvnă Reuniunea. Numărul membrilor e în multe comune prea mic, ceea ce se socotește în ziua de astăzi ca o slăbiciune. Căci precum se așteaptă dela fiecare gospodar cult, să-și aibă în casă gazeta lui, biblia, călindarul și o mică bibliotecă, tot așa se socotește aproape o rușine, când nu e membru la o reuniune de agricultură și la o însoțire economică.

Iar celor dinafară de comitatul Sibiu-lui le zicem numai:

Mergeți, și faceți și voi asemenea!

Tratativele de împăcare româno-maghiară. În numărul trecut am dat știrea despre încercările, pe cari le face guvernul din Pesta (și Tisa) pe lângă fruntașii noștri pentru a împacă pe Români. Gazetele jidano-maghiare din Pesta au început să înjure din cauza aceasta. Tisa s'a grăbit să dea o declarație într'una din foile acelea, spunând, că nu e vorba de tratative (consfătuiri) de pace între guvern și naționalități, ci numai că au intrat în vorbă cu fruntașii români, pentru a se afla mijloacele pentru a face traiul prietinos între Români și Maghiari. Tisa mai spune, că și el a vorbit cu fruntașii noștri, căci aceasta e datoria lui față de patrie. Dar întâlnirile acestea nu însemnează, că s'ar face tratative oficiale (cari să îndatoreze adică guvernul).

Tisa e o vulpe bătrână, care de mulți ani una zice despre drepturile noastre și alta face. El a mințit totdeauna. Lucrurile stau astfel: Lukaci și Tisa au făgăduit fruntașilor noștri, că va numi o parte din ei fișpani, și în alte slujbe, dacă vor ține cu guvernul. Fruntașii i-au răspuns, că ei nu sunt mișei ca să-și vândă neamul pentru niște slujbe grase (cum au făcut câțiva prăpădiți, cari sunt acum deputați guvernamentali). Ei cer respectarea legii naționalităților, ștergerea legii lui Aponi, o lege electorală dreaptă, o lege, care să împartă cercurile electorale după dreptate. Atunci vom sta de vorbă cu ei.

Se'nțelege, că fruntașii Jidano-Maghiarilor n'au început tratativele de dragul dreptății, ci de *frică*! Nu numai din Viena, ci și de mai departe li s'a poruncit să împace cererile drepte ale națiunii române, căci de națiunea noastră, din Austro-Ungaria și din România, are trebuință mulți în caz de războiu european.

Noi, poporul, trebuie să sprijinim pe fruntașii noștri, lucrând astfel, ca dușmanul să se teamă tot mai mult de noi.

În jurul proiectului de lege electorală. Fostul prim-ministru Wekerle se spune, că e împotriva proiectului de lege Tisa-Lukaci, căci pentru Ungaria trebuie o

lege, care să dea dreptul de vot la mai mulți cetățeni. El mai e de părerea, că dacă dieta de-acum ar vota legea, aceasta nu va dura mult.

Fostul prim-ministru Khuen-Hedervari, acum președintele comisiei de reformă electorală, crede însă, că legea va fi votată, dar cu unele schimbări. Se poate, ca să se dea dreptul de vot la toți cetățenii dela 24 de ani în sus, dacă împlinesc celelalte condițiuni ale legii. Cu privire la muncitori se poate să se dea dreptul de vot la toți aceia, cari au muncit doi ani neîntrerupt în aceeași meserie, fără să fi fost la același stăpân.

Deputații eșiți din partidul guvernamental au început să biciuească guvernul. Într'o adunare a comercianților și meseriașilor din Budapesta, deputatul Pál Sándor a numit politica urmată de guvern o *mișelie*, căci pe de o parte și-a călcat toate făgăduelile făcute când a venit la putere, pe de alta l'a făcut și vrea să facă cele mai ticăloase legi. Guvernul lui Lukaci nu reprezintă nici voința țării, nici a Impăratului, de aceea să plece.

Planul ar fi bun, dar cine să-l înfăptuească? Un gazetar ungur din Pesta, cu numele Erdeli Victor, ar vrea să înființeze o societate a tinerimii, în care să intre ca membri toți tinerii maghiari, români, slovaci, germani și sârbi, cari merg să studieze în Pesta. Aceștia ar avea datoria să cerceteze și să descopere toate fărădelegile, pe cari le săvârșeste administrația noastră împotriva naționalităților.

Ideia ar fi frumoasă, dacă ar fi sinceră. Dar nouă ne e teamă, că vor să prindă pe studenții noștri în mrejele societății jidano-maghiare, ca să-i îmbete cu apă rece și să le tocească simțul național. Românul n'are ce căuta în societatea jidano-maghiară, căci am văzut și într'un număr trecut cu petrecerea de pe Câmpie, unde niște Români, cari și-au uitat de sine și au aranjat o petrecere în tovărășie cu străinii, își schimonosesc chiar și numele lor frumoase românești.

Proces de presă. „Poporul Român“ din Arad i s'a intentat (făcut) un proces de presă, pentru că doi Români au descris alegerea de primar făcută în Șardul-săcuiesc, unde Țiganii, cu ajutorul prim-pretorului și împotriva voinței Românilor, au ales primar pe un renegat Blága Micloș. Acesta ar fi vrut bucurios să vâre în belea pe vrednicul preot naționalist român, decolo, un luptător fără teamă împotriva episcopiei păgâne de Haidudorog. Frații Gavril și Petru Ilies, doi Români fără frică, au declarat, că ei au trimis știrea la „Poporul Român“.

Slavii de sud (Sârbii, Croații și Slovenii) din monarhia austro-ungară au hotărât într'o conferință ținută mai de mult să continue cu toată îndârjirea lupta împotriva apăsării, la care sunt supuși Croații și Sârbii din Croația și Slavonia de către guvernele din Pesta. Ei vor să dovedească totodată, că sunt buni cetățeni ai monarhiei și toate învinuirile de iredentism sunt munca păcătoșilor, cari vreau să trăească din sângele celorlalte popoare. Slavii de Sud sunt gata să se alieze și cu celelalte naționalități nemaghiare, numai ca să doboare cu un cias mai curând sistemul barbar de guvernare din Ungaria.

Hop și Ungurii din comitatul Hunedoarei. Săculețul de Unguri jidăniți din comitatul Hunedoarei sunt supărați pe guvernul din Pesta, cu toate bunătățile, ce le revarsă asupra acestor flămânzi. Lukaci, prin proiectul lui, vrea să dea drept de vot Românilor! De aceea vor ține o adunare mare, în care să protesteze împotriva acestei crime „patriotice“, totodată au cerut dela deputatul lor Rozemberg (Jidan toată ziua) să iasă din partidul guvernamental. Iată un nou tovarăș al Sașilor, cari încă protestează, că li se dă și Românilor (la vr'o câțiva!) drept de vot.

Din fărădelegile administrației azerice. Am anunțat și noi pe scurt fapta nebunească a căpitanului poliției din Sighetul Marmăției, care a oprit adunarea de constituire (înființare) a noului despărțământ al Asociațiunii cu centrul în Sighet. Pentru a arăta cu mai deamănuntul, ce fel de oameni au ajuns să fie slujbași cari să supravegheze bunăstarea materială și culturală a popoarelor din Ungaria, trebuie să arătăm și cum și-a motivat acest bașibuzuc opreliștea. Iată ce zice acest — European(?):

În Ungaria e de dorit să se lățească numai cultura maghiară (care?), fiindcă lățirea culturii unei națiuni străine împiedică întărirea „ideii“ naționale maghiare. Cu toată locuitorii din Sighetul Marmăției și din ținutul acesta aparțin mai multor naționalități, nu s'a văzut până acum o deosebire politică a naționalităților, pe când ființa unei societăți românești, care slujește numai scopuri românești, ar duce la frecări între naționalitatea română și alte naționalități, dar cu deosebire între Români și maghiarime, care reprezintă „ideia“ națiunii maghiare. De aceea oprește adunarea. —

Așadară acest venetic pripășit pe pământul românesc, de unde au plecat voievozii Dragoș și Bogdan, ca să întemeieze Statul Moldovii, cutează să vorbească de noi, că am fi națiune străină! Cutează să vorbească de o cultură maghiară înaltă, care e în stare să făurească fapte, cum e și oprirea adunării noastre culturale! Românii maramurășeni îi vor arăta acestei venituri, cine sunt stăpâni pe pământul românesc. Căci *adunarea tot se va ține!*

Au sămănat vânt, acum seceră furtună. La nici un popor din Ungaria, maghiarizarea criminală n'a făcut progrese așa de mari ca la Rutenii nenorociți din partea de meazănoapte-răsărit a Ungariei. Vina cea mai mare o au preoții lor, cari s'au vândut cu trup și suflet străinului, apoi Jidanii, cari le-au stors toate averile după ce i-au otrăvit cu rachiu. Foile jidano-maghiare tipă acum, că Rușii au început o propagandă printre Ruteni, ca să-i deștepte din somnul cel de moarte. Autoritățile maghiare au găsit pe la Ruteni manifeste, unde scriu: „Rutenii așteaptă cu toată dragostea și încrederea intrarea trupelor rușești în Ungaria, ca să-i libereze de jefuirea boierilor și Jidanilor“.

Se'nțelege, că Rutenii sunt tot așa de buni iubitori ai patriei lor și nu doresc năvălirea celor din Rusia. Dar și-au perduț și ei răbdarea și acum șovinștii, cari au sămănat vântul maghiarizării și al altor ticăloșii, seceră sau vor seceră în curând furtună!

Șvabi vrednici. Medicul comunal din satul șvăbesc Bulchese (între Dunăre și Tisa) a vrut să întemeieze un fond de 500 cor., pentruca din veniturile lui să se premieze copiii Șvabilor, cari vor învăța mai bine ungurește. Intreaga primărie comunală a respins cu dispreț aceasta fundațiune, căci copilul unui German e vrednic de premiu numai dacă-și învață bine limba lui maternă, adică pe cea germană, precum Românul are să și-o învețe pe a lui.

Comisiunea administrativă a comitatului a pornit cercetare împotriva celor din primărie. Aceștia însă pot fi mândri.

Războiul balcanic.

Tratatul de pace întrerupte. — **Răspunsul guvernului turcesc la nota Puterilor.** — **Planurile aliaților.** — **Biruințe turcești.** — **Mănăstirile românești din Sfântul Munte (muntele Atos).** — **Ținuta Puterilor.** — **Conflictul româno-bulgar.**

Schimbarea guvernului din Constantinopole a avut drept urmare ruperea tratatelor (consfătuirilor) de pace între delegații balcanici dela Londra, după cum am spus și în numărul trecut al foii.

Joi, 17/30 Ian., seara, generalul bulgar Savoff a trimis 2 ofițeri în tabăra turcească dela Ceatalgea, ca să denunțe armistițiul, adică să spună, că potrivit înțelegerii avute, — de Luni, în 21 Ianuarie v. (3 Februarie n.) începând se vor începe de nou luptele. Pasul acesta li s'a părut Puterilor mari pripit, căci a fost făcut înainte de-a se cunoaște răspunsul guvernului turcesc la nota (scrisoarea) Puterilor.

În răspunsul său, noul guvern declară, că e gata pentru pace, dar numai pe lângă condițiuni, cari să nu vatăme cinstea națiunii otomane (turcești). Turcia e gata să dea Bulgariei partea Adrianopolului așezată pe malul drept (cătră apus) al râului Marița, ceeaaltă parte, de pe malul stâng, unde se află giamiile (bisericele turcești) și mormintele Sultanilor nu o poate da cu nici un preț. În ce privește insulele egeice, acelea dintre ele, cari se află în apropierea Dardanelelor și a Aziei-mici nu le poate da Greciei.

Aliații balcanici declară, că nu sunt mulțumiți cu aceste condițiuni și vor începe de nou războiul. Armata bulgaro-sârbă din fața Adrianopolului se compune din 105,000 soldați, dintre cari 30,000 sunt

Sârbi. Turcii au în oraș vre-o 50,000 de soldați. Comandantul turc a dat de știre, că el va apăra Adrianopolul până la ultima picătură de sânge, mai ales, că are munițiuni destule și și de-ale mâncării. O altă armată turcă e la Galipole, lângă Dardanele. La Ceatalgea Turcii au armată mai mare decât Bulgarii și Sârbii. Armată turcească mai e și în Constantinopol și în fața orașului pe malul Aziei. Planul aliaților ar fi să atace armata dela Galipole, lângă Dardanele, ca să se apropie prin partea aceea de Constantinopol. La Ceatalgea, unde fuseseră rău bătăuți, se pare că nu cotează să încerce o luptă hotărâtoare.

Pe de altă parte se vestește, că Sârbii nu prea sunt bucuroși să ajute Bulgaria. Într'un conziliu (sfat) de miniștri sârbesc, ministrul de finanțe a arătat, că Serbia nu mai are bani, cel de războiu a spus, că armata sârbă e bătută de tifos, cel de interne a arătat, că poporul e foarte nemulțumit cu continuarea războiului. Numai în caz de mare nevoie și dacă starea sanitară (sănătății) a soldaților sârbi va îngădui, guvernul sârb va ajuta și mai departe pe Bulgari.

De altă parte, Grecia și Serbia vrea să profite de strâmtoarea Bulgariei și să-i dea ajutor numai dacă Bulgaria se va învoi, ca Salonicul să rămână Greciei și Macedonia de meazănoapte Serbiei. Bulgarii nu par învoiți cu așa ceva, căci la sfârșitul săptămânii trecute mai mulți voievozi bulgari macedoneni și câțiva deputați bulgari din Sofia au ținut o consfătuire în Salonic, unde au hotărât să lupte pentruca nici o bucată din Macedonia, unde ar fi și Bulgari, să nu ajungă sub stăpânire sârbească sau grecească.

Într'aceea ciocnirile mai mici continuă între dușmani. La Ceatalgea a fost o luptă între avantposturi, perzând Bulgarii mai mulți soldați. O corabie de războiu turcească a atacat patru corăbii grecești de transport, cari erau pline cu trupe grecești. Trei corăbii au fost scufundate cu soldați cu tot, a patra a scăpat cu fuga.

La Ianina, unde Grecii nici până acum n'au fost în stare să încunjoare orașul pe de toate părțile, trupele turcești au tras în cursă două batalioane grecești (peste 2000 de soldați) și le-a nimicit aproape cu totul. La Scutari se spune, că garnizoana (armata din oraș) a arborat (a pus sus) stea-

gul albanez. Făcând apoi o eșire neașteptată, a bătut de nou pe Muntenegrini și a ocupat portul de lângă mare San Giovanni di Medua. Albanezii se pregătesc să declare războiu Serbiei.

Grecii au făcut o nouă mișelie împotriva Românilor. Pe muntele Atos, numit și Sfântul Munte, se află o mulțime de mănăstiri, unele grecești, altele rusești, bulgărești și sârbești. Acolo sunt însă și mănăstiri românești. Grecii, neam de hoți, au cuprins și mănăstirile românești, au ras de pe ziduri și icoanele sfinte inscripțiile românești și au pus în locul lor grecești, declarându-le pe toate proprietate grecească. Egumenul mănăstirii românești a venit la București să ceară apărarea averii românești. Dl ministru Maiorescu i-a făgăduit tot sprijinul.

Puterile-Mari par a se fi hotărât să lase deocamdată pe aliații balcanici să încerce de nou norocul armelor. Ele au însă nădejde, că aliații nu se vor grăbi cu începerea luptelor, cu toată că au denunțat armistițiul, mai ales, că și guvernul turc declară, că vrea pacea, dar o pace cinstită. Germania și Austria par a sprijini pe Turci, ceea ce se vede și de acolo, că guvernul turcesc a făcut un împrumut de bani în Germania. Rusia, Anglia și Franța amenință, nu-i vorbă, dar se crede, că și guvernele acestor țări se vor gândi bine înainte de-a se hotărî să ia măsuri, cari ar putea porni un războiu european.

Mai mare e încordarea între Rusia și Austro-Ungaria. Se pare însă, că și între aceste două state e pe cale o înțelegere, căci Impăratul nostru a trimis pe principele Hohenlohe, care ține de nevastă o arhiducesă (o rudă de-a Impăratului) la Țarul Rusiei cu o scrisoare autografă (scrisă cu mâna proprie a Impăratului). Cuprinsul ei nu e cunoscut, se dă însă cu socoteală, că va avea urmări bune pentru asigurarea păcii.

Conflictul româno-bulgar nu e încă terminat. La Londra s'a făcut un protocol scris, în care delegatul României, ministrul Mișu, a arătat, ce vrea România, iar al Bulgariei, Daneff, ce vrea să dea Bulgaria. Până acum se știe numai atâta, că guvernul român nu e mulțumit cu ceea ce dă Bulgaria. Tratatul de pace vor continua între guvernul din București și Sofia.

Cu paloșul.

58

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosett.

(Urmăra).

XXVII.

Șalga.

tuși, este fiica kneazului Degeratu dela —Jupâneasa Șalga, zise el după ce Degerați, pe Nistru, lângă Soroca. Kneazul Degeratu era viteaz bun, om cuminte, mulți ani Căpitan ot (la) Soroca și cuprins foarte, dar zgârcit, îndărătnic și neîndurat.

El avea trei fii, toți viteji de soi și o fată, kneghina Șalga. Ce să vă spun, boieri Dumnea-voastră, multe femei frumoase sunt în țările noastre, în multe țări străine ostit-am și multe femei văzut-am, dar niciodată n'o fost dat ochilor mei să privesc o frumusețe ca a Jupânesei Șalga!

Frații ei slujau în oștile leșești și cel mai mare, Andrei, era cât pe ce să piară, noaptea, într-o cursă: fusese scăpat de moarte numai prin ajutorul unui prieten al său, viteaz leah de neam mare.

Andrei Degeratu își împlinise sorocul său de slujbă și eră de doi ani acasă, la tată-său, când Leahul, care-l scăpase de moarte, venindu-i dor de el, sosi la Degerați ca să-l vadă.

Andrei și cu tatăl său îl primiră cu mare cinste căci, precum v'am spus, pe lângă prietenia ce o arătase lui Andrei Degeratu, el era om de neam mare, înrudit prin mamă cu Craiul Leșilor și peste samă de bogat. Dacă nu mă înșel numele lui era Osolinski.

Indată ce Osolinski văzu pe Șalga se îndrăgosti nebun de dânsa; nu trecuse nici săptămâna dela sosirea lui la Degerați și iată că o ceruse de soție lui Degeratu și încă cu rugămintă mare. Kneazul se bucură tare de astfelu de ginere neașteptat, mai ales că Leahul îi spusese că Șalga

fiind comoară neprețuită, nu-i mai cerea nici un ban zestre.

Cu vre-o două săptămâni înainte de sosirea lui Osolinski, fusese adus la Degerați, rănit într-o luptă peste Nistru cu Tătarii, kneazul Voicu dela Gradiște, tatăl Căpitanului Gheorghită. El atunci nu era încă Căpitan de Codru, dar era cunoscut că viteaz bun și căpătase rana urmărind pe niște Tătari care se încercase să prăde poalele Codrului despre Bâcu. Fusese bine primit în casa lui Degeratu din pricina prieteniei și a frăției de cruce care legase odinioară pe Degeratu cu Căpitanul Preda, tatăl lui Voicu.

Voicu, care avea numai douăzeci și patru de ani, era om vestit de frumos: chipul lui tulbură somnul tuturor fetelor și a multor neveste dintre Nistru și Prut și chiar de mai departe. Dar dulcele lor zâmbete și privirile lor galeșe și desmierdătoare îl lăsau cu totul nesimțitor. El avea două ibovnice care pe rând, îl stăpâneau cu desăvârșire: războiul și vânatul.

Pământul românesc.

Pentru că Românii din câteva comitate au întors câteva mii de jugăre din mâinile străinului venetic iarăși în mâni românești, câțiva Unguri din comitatul Solnoc-Dobâca se miorlăie într-o rugare către guvernul din Pesta să le ajute împotriva Românilor, căci aceștia le cumpără pământurile. Ca și cum Românii i-ar sili pe acei slabi să vândă pământul, cuprins de altminteri cu sute de ani înainte tot dela Români. În rugarea lor arată, că în cei cinci ani din urmă Românii au cumpărat dela venetici în comitatul Sălăgiului 8813 jugăre, în al Clujului 13 mil., în al Solnoc-Dobâca 12 mii 539, în Turda-Arieș 6199, Târnava-mică 5456, Alba-de-jos 3174, Hunedoara 2434, Târnava-mare 3561, Murăș-Turda 3650 jugăre.

Partea cea mai mare din aceste moșii au fost cumpărate dela nemeșii, cari sunt socotiți mai vrednici de-a fi alegători decât Românul muncitor, cu toată că ei știu numea să bea, să joace cărți și să ceară dela stat să le dea slujbe plătite gras, fără să muncească însă.

Pe noi nu poate decât să ne bucure întoarcerea acestor pământuri în mâinile vechilor lor stăpâni, cu toată că suprafața lor e încă cu mult prea mică, dacă socotim, că pe pământul românesc sunt încă mii de mii de jugăre, odată proprietate românească, dar acum ajunsă pe mâna urmașilor celorce au venit printre noi cu traista de gât ca niște cerșitori. Trebuie o muncă uriașă din partea tuturor Românilor, ca să ajungem să stăpânim întreg pământul, care a fost românesc la început. Căci până nu le vom pune veneticii iară straița de cerșitori de gât, noi nu vom putea să ajungem să ne bucurăm de drepturile, ce ni se cad pe vechiul nostru pământ.

Aceasta vom putea-o ajunge numai muncind toți, cărturar și necărturar, bătrân și tinăr, bogat și sărac, fără preget să economisim (cruțăm) banii, pe cari îi câștigăm și să cumpărăm mereu pământ. Ne vom feri ca de foc de-a mai arunca banii pentru otrava rachiului spurcat, pe care-l fabrică tot dușmanii nostri de moarte, cari și în modul acesta ne jefuiesc pungile. Ne vom feri de lux, de îmbrăcăminte fudulă, căci mai bine domn în opinci și în haine țesute de femeile române, decât cerșitor

cu păpuși și cu haine dela șatra tot a străinului hain.

Pe lângă lăpădarea de rachi și de lux va mai trebui să ne luminăm tot mereu, grijind să avem școală românească și în fiecare casă carte și gazeta românească. Străinii ne stăpânesc până acuma numai fiindcă au învățatură mai multă. Așa dară cruțare cât mai multă, ca să ne câștigăm înapoi moșia străbună, și învățatură cât mai multă!

Ce scriu alte gazete?

„Neamul Românesc“ (Vălenii-de-Munte) ocupându-se de consacrarea noului episcop gr.-cat. român din Lugoj, Prea Sfinția Sa *Valeriu Traian Frentiu*, spune, între altele, următoarele:

Cuvântul de „Român“ n'a fost pronunțat de loc, nici în cuvântarea Mitropolitului, nici în răspunsul episcopului. Intre oaspeții la masa serbătorească eră și Șeghescu, „consilier aulic și profesor universitar“, plus (pe deasupra) spion și prigonitor al neamului său.

Părintele episcop *Hosu*, acum la Gherla, a voit însă să asigure pe reprezentantul ministrului unguresc de culte, că, dacă Românii sunt loiali (credincioși) față de Soveran (Împărat), ei „*țin cu îndârjire la Biserica lor românească, la cultura lor specifică (deosebită) și la limba lor națională*“. Și darea de samă spune, că aceste cuvinte au fost aplaudate „frenetic“. Delegatul (ministrului) a bătut în altă parte.

Și mai clar a vorbit apoi episcopul *Radu*, care și-a arătat dorința de bună pace românească între cele două Biserici ale neamului. Noului coleg îi recomandă a mijloci la Dumnezeu în folosul unui „*popor obidit și sărac*“ și a vorbi *Împăratului de credința Românilor față de dânsul* —, de sigur, că *nici Împăratul-Rege să nu-și uite datorile față de Români*. Aceleași aplauze au subliniat și aceste declarații.

Și iarăși noul ierarh a vorbit numai ca prelat catolic.

S'a simțit prea tinăr încă pentru a se arăta ce este și ce vrea?

Viitorul va arăta. Căci frații nostri de dincolo au nevoie (lipsă) de Români episcopi, și nu de episcopi români. *N. Iorga*.

În „*Leipziger Neueste Nachrichten*“ din Lipsca (Germania) scrie Dr. Albrecht

Wirth un articol despre Români, în care laudă mult însușirile bune ale poporului român.

El zice, între altele, că Românii sunt cel mai trainic neam de pe pământ, mai trainic chiar și decât Jidanii. Aceștia au fost totdeauna, dar Românii au dispărut câteva veacuri (în timpul năvălirii popoarelor barbare, când au trăit în munții Carpați și în Balcani. *Red.*), apoi au apărut de nou plini de putere în veacul al 13-lea și au rămas până astăzi. Dl Wirth arată apoi, că Românii din afară de regat (România) trăesc sub patru stăpâniri străine (de fapt sunt șase: Austro-Ungaria, Rusia, Serbia, Bulgaria, Turcia și Grecia. *Red.*). Dar nici una din acestea nu i-a putut zdrobi. Această au putut-o să constate întâiu *Maghiarii*, asemenea și Rușii și Slavii sudici. Românii au ajuns să fie apăsați de Maghiari, dar la urmă s'au recules și s'au ridicat cu tărie. Tot așa n'au putut Rușii să stărpească pe Românii din Basarabia. Simțul de unitate cu frații din regat este și azi viu la Bășărabeni și în ei nu se poate nimici dorința de-a se împreună iarăși cu aceștia. Tot așa li se întâmplă și Bulgarilor și altor popoare din Peninzula-Balcanică cu Macedo-Românii.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Jiboului. E vorba de un despărțământ nou, o nouă cetate a culturii noastre naționale. Comitetul acestui despărțământ și-a ținut întâia ședință în Jibou pentru a stabili un plan de muncă pentru anul acesta.

În ședință s'a făcut îmbucurătoarea constatare, că deși despărțământul e înființat abia de o lună, pe lângă membri cei vechi de dinaintea înființării lui s'au mai înscris un membru pe viață, 24 membri ordinari, 37 membri ajutători, încassând pentru scopurile Asociațiunii peste 500 de cor. O frumoasă faptă a acestui despărțământ e și pornirea de cursuri pentru analabeți.

Dorim, ca pilda frumoasă de avânt cultural din acest despărțământ să fie urmată și în alte părți ale pământului românesc, unde e încă prea puțină mișcare.

Însă cum văzui pe kneghina Șalga, lucrurile se schimbă; ochii ei negri îl curcise cu desăvârșire dela întâia privire. Fie îngrijire bună, fie puterea iubirei, deși rănilor lui erau departe de a fi ușoare, kneazul Voicu eră în picioare după zece zile și-și luă ziua bună după două săptămâni, adică chiar în ziua în care sosise Osolinski. Dar el părăsi Degerații numai după ce izbutise să capete dela kneghina Șalga, în seara din ajunul plecării sale, în livada de deasupra Nistrului, făgăduința că-i va fi soție. Făgăduința fusese dată fără greutate căci puținele ciasuri care le petrecuse împreună ajunseser ca s'o facă și pe dânsa să-l iubească la nebunie.

Prin urmare vă puteți închipui cu ce simțiri o aflat kneghina Șalga vestea neașteptată că Osolinski o cere de soție.

Kneazul care-i împărțise singur această veste, căci soția lui murise de mult, se aștepta ca Șalga s'o primească cu mare bucurie. Care nu-i o fost însă mirarea când o văzui pe fică-sa îngălbenindu-se, cuprin-

să de un tremur și izbucnind în hohote de plâns. Crezui dintâi că bucuria o aduce în asemenea stare, dar această închipuire o fost răpede împrăștiată căci fata, izbutind să-și mai stăpânească scârba, îi hotărâ că nici odată nu va fi soția lui Osolinski. Iar la toate întrebările kneazului asupra pricinii unei hotărâri atât de neașteptate, ea rămânea mută.

În zadar îi arătă bătrânul că Osolinski este un pețitor cum ea nici nu-l putea visa, că are o stare strălucită, că este unul din cei mai cu vază boieri ai Țării Leșești, că se înrudește chiar cu Craiul și că luând-o de soție are să facă dintr'însa, fată crescută la țară, una din podoabele fâlcicii Curții Leșești. La toate câte-i le spunea kneazul, Șalga se mulțamea să răspundă: nu pot.

Bătrânul Degeratu, zgârcit și neînduplecat, nu era om să scape din mână un ginere ca Osolinski pentru toana sucită a unei fete, cum zicea el, mai ales când acel ginere nu-i cerea nici măcar un ban zestre.

El hotărâ Șalgăi că voința lui s'o deie lui Osolinski este nestrămutată, că logodna se va face în aceeași seară, iar nunta peste o lună, având Osolinski nevoie să se întoarcă acasă pentru a pune la cale cele trebuitoare și a-și aduna rudele și prietenii ce voia să-i aibe de față la nunta lui. Kneazul ieși din odaia fetei poroncindu-i să se gătească pentru logodnă.

Sosii ciasul mesei, toți oaspeții erau adunați, când o slujnică veni să vestească pe Degeratu, că kneghinei venindu-i rău, s'o pus în pat și nu poate veni la masă. Kneazul, supărat, se răpezi până la dânsa ca s'o silească să vie, dar o găsi culcată și în prada unei astfel de fierbințeli, încât nu avu ce să mai spuie. Se întoarse la oaspeți și liniști pe Osolinski zicându-i, că Șalga, zdruncinată de fericirea neașteptată de care avea parte, o fost cuprinsă de friguri și silită să se culce dar că, a doua zi, îi va fi negreșit bine. Se puseră deci la masă fără de dânsa.

Dar, pe când Degeratu și Osolinski

Literatură și știință

Bețivul.

Eu spuseseam lui Marin:
„Iar mai lasă sticla'n pace!
Tot gâl—gâl! nu-ți vezi, sărace,
Nasul roșu de pelin?“ —
El la mine: „Ce fa—face?
Să mă la—la—las de vin?
Dra—dra—drace.“
Și-a 'nceput pe drum să joace.

Mai târziu, l-am întâlnit
Beat ca 'ntâiu, și-a doua oară.
— „Tot cu sticla subsuoară,
Nu te vezi cum ai slăbit?
Las'o, bre, că te omoară.“ —
— „N'o să merg la schi—schi—schit
„Doa—doa—doară!“
Și râdea, râdea, să moară!

L-am văzut, tot afumat,
Zurbagiu și rău, la anul.
— „Unde ți-ai lăsat sumarul?
Râd de tine toți prin sat,
Și te-arată toți: golanul!“ —
— „M'a des—des—bră—brăcat
Ji—ji—danul!“ —
Și tușea, tușea sărmanul.

Iar mai ieri cu cine dau
Ochi într'un spital? „Marine,
Tu aici? Da ce-i cu tine?
Și aștept răspuns și stau.
Sânge el scuișând, în fine:
„Toți acei ce minte n'au
Pat ca mine!“ —
Pat ca el, am zis, vezi bine!

G. Coșbuc.

Grigore Alexandrescu.

Duminea trecută s'a serbat în București jubileul de 100 ani dela nașterea poetului Grigore Alexandrescu. Acesta s'a născut la 1812 în Târgoviște, fostă pe vremuri capitala Munteniei. Și acum se mai pot vedea acolo ruinele palatului domnesc.

Despre copilăria lui se știe foarte puțin. Studiile și le-a făcut în București. A intrat în armată, de unde a eșit după timp

mâncau și beau fără poftă, un călăreț sprinten, călare pe un fugar de soiu, pleca din Degerați spre Gradiște. Era un flăcău din sat, îndrăgostit până în cap cu Ioana, cea mai frumoasă din slujnicile Șalgăi. El merse toată noaptea pe poteci necunoscute obști și, a doua zi, pe la toacă, calul lui acoperit de spumă cădea mort la scara curții lui Voicu, iar călărețul cerea să fie adus de sârg înainte kneazului.

Nu se știe ce vorbiră împreună dar nu trecuse ciasul dela sosirea flăcăului și iată-l că plecă de iznoavă, călare pe cel mai iute din caii Voicului, cu punga plină de zloți și traista ticsită de merinde alese. A doua zi, de amiază, flăcăul fu văzut vorbind cu Ioana la gardul curții lui Degeratu. Nu tate de cias și kneghina Șalga, care nu părăsise patul de două zile, trimise răspuns kneazului că se simte mai bine și are de gând să se scoale.

Ea făcu chiar mai mult, căci primi să vadă pe Osolinski și când acesta îi arătă iubirea lui și îi ceru să-i fie soție, Șalga răspunse că de vreme ce tatăl ei o dat-o

scurt, căci îi plăcea să se ocupe cu literatura. A fost numit, sub Cuza, chiar ministru, dar n'a primit postul acesta. El a scris foarte frumoase poezii naționale, cum sunt „Umbra lui Mircea“, „Mormintele“ și altele. A rămas prețuit și pentru fabulele lui. Pentru una, „Lebăda și puii corbului“ a fost chiar închis în anul 1841. El a murit la 25 Nov. 1885 în București.

Dintre fabulele lui, mai cunoscută e la noi *Toporul și pădurea*, care arată cum dușmanul biruie ușor numai dacă găsește vânzători de neam. O dăm în foaie, și pentru amintirea lui Gr. Alexandrescu, și pentru că se potrivește învățătura din ea la viața noastră de astăzi. Iat-o:

Minuni în vremea noastră nu văz a se mai face,

Dar că vorbiau odată lemne și dobitoace
Nu rămâne îndoeală; pentru că de n'ar fi,
Nici nu s'ar povesti.

Și caii lui Ahil, care proceau,
Negreșit că au fost, de vreme ce-l trăgeau.
Întâmplarea ce știu și voi s'o povestesc
Mi-a spus-o un bătrân, pe care îl cinstesc

Și care îmi zicea,
Că și el o știă
Dela strămoșii lui,
Care strămoși ai lui zicea și ei c'o știu
Dela un alt strămoș, ce nu mai este viu,
Și pe-ai cărui strămoși zău, nu pociu să vi-i spuie.

Intr'o pădure veche, în ce loc nu ne pasă,
Un țaran se dusesse să-și ia lemne de casă.
Trebuie să știți însă și pociu să dau dovadă,
Că pe vremea aceea toporul n'avea coadă.
Astfel se 'ncep toate: vremea desăvârșește
Orice scornește omul și orice duhul naște.
Așa țaranul nostru numai cu feru'n mână
Începă să slutească pădurea cea bătrână.
Tufani, paltini, ghindari se îngroziră foarte.
— Tristă veste, prieteni, să ne gătim de moarte,

Începură să zică, toporul e aproape!
În fundul unei sobe țaranu-o să ne 'ngroape! —
— E vre-unul de-ai noștri cu el ca să-i ajute?
Zice un stejar mare ce aveă ani trei sute
Și care eră singur ceva mai la o parte.
— Nu! — Așa fiți în pace: ast' dat' avem parte;
Toporul și țaranul alt' n'o să izbutească

lui Osolinski, ea, ca fiică ascultătoare, nu poate decât să se închine înaintea voinței lui. Dar când Osolinski o întrebă dacă această supunere a ei către voința părintească îi este cu voie, ea îi spuse zâmbind:

— Mulțamește-te deocamdată cu atâta.
Leahul avu nebunia să se încreadă și a doua zi plecă înspre țara lui. În răstimpul de șase săptămâni care o despărțea de ziua nunții Șalga se arătă liniștită și kneazul Degeratu își frecă mâinile când gândea la viitorul strălucit ce se pregătea pentru fiică,sa, dar mai ales când își aducea aminte de sacii de zloți pregătiți pentru zestrea Șalgei, care puteau acuma să-și urmeze somnul în lăzile cele ferecate din tainiță.*)

Oamenii din sat însă nu înțelegeau pentru ce Sandu al Măriuței, flăcăul cel mai mândru din sat era acuma veșnic pe drumuri și totdeauna se 'ntorcea pe alt cal decât pe acel care-l încăleca la plecare. Se văzură chiar bătrâni și mai ales bătrâne clătîinind din cap și dând a înțelege că Sandu poate că s'o apucat de negustorie

*) Ascunzătoare, unde își păstrau mai de mult banii și lucrurile de preț.

Descât să ostenească. —

Stejaru-avă dreptate.

După multă silință, cercări îndelungate,
Dând în dreapta și'n stânga, cu puțină sporire,

Țăranul se 'ntoarse fără de izbutire.
Dar când avă toporul o coadă de lemn tare
Puteți judecă singuri, ce tristă întâmplare.

Istoria aceasta d'o fi adevărată

Imi pare că arată,

Că în fieșce țară

Cele mai multe rele nu vin de pe afară;
Nu le aduc străinii: ci ni le face toate
Un pământean d'ai noștri, o rudă sau un frate.

Observări dela sate.

— În formă de poezii populare. —

„Celui cu învățătură
Li curge miere din gură“,
Și: „Cine are carte,
Are parte!“

...Are zău, dar vai puțin
Dintre noi, bieții români,
Vrem să știm, că cartea az,
Ne scapă de mult năcaz.
Noi, copiii, dacă ies
(Asta am văzut-o des)
Din școală, ne bucurăm,
Că cu ei ne ajutam
La lucru... Și nu gândim,
(Pentru că poate n'o știm),
Că nimica nu ajută,
Și, că ce-a 'nvățat — se uită,
Dacă nu ne mai deprindem,
Cartea 'n mână n'o mai prindem.
Căci nu de-ceia 'nvățăm
Ca ntr'un an-doi se uităm,
C'atunci vai de noi, săracii,
Înainte-om da ca racii.

Am auzit pe-un părinte,
Cum se tânguia cuminte:
— „A 'nvățat la școală bine
Copilul meu, dar minune,
Din câte a 'nvățat,
Cele multe le-a uitat;
Ba, așa de rău cetește
Și scrie de mă mănhește“.

Căți nu s'ar putea mahnii
Ca celce l'am scris aci?

necinstită și că s'ar putea prea bine, ca cafi să nu fi fost dobândiți în chip cinstit. Cine știe, dacă Sandu n'ar fi dat peste vre-o supărare cu vornicul satului din pricina acestor cai, dacă întoarcerea lui Osolinski cu o ceată mare de prieteni și de slugi, de cai și de cară, nu ar fi dat alte prilejuri de vorbă bătrânilor și mai ales bătrânelor din Degerați.

Drept să spun, n'am văzut de atunci asemenea adunătură de bogății. Când intrai în curtea lui Degeratu mătasurile, aurul, argintul și pietrele scumpe care acopereau oamenii și caii tovarășilor lui Osolinski își luau ochii. Slugile din casă povesteau, că darurile aduse de Leah logodnicei sale umpleau două odăi și că atât de strălucitoare erau pietrele care le acopereau, încât noaptea luminau singure acele odăi. Șalga primise pe viitorul ei soț, pe rudele și prietenii lui fără a arăta vre-o bucurie deosebită, dar cu liniște și cuviință. Oamenii băgară de samă însă, că ea căută, pe cât îi era cu putință, să înlătore prilejurile de a se găsi singură cu mirele. (Va urma).

Dar ca răului în fine,
Să-i dăm în cap, ar fi bine,
Copilului de cetit
Ca să-i dăm necontentit;
Pria asta el se deprinde
Și 'n el dragostea s'aprinde
De-a ceti și de-a scrie
Și-a 'nvăța și ce nu știe.
Vai și cum s'au ieftinit
Azi, cărțile de cetit.

Pentru douăzeci fileri
Capeți carte azi de ceri,
De 'nvățături și povești
Din care să tot cetești.

Deci iubite, de cumvaș
Ai cale pe la oraș,
Nu uita a întrebă
Și vre-o carte-a cumpără.
Astăzi una, alta mâne,

Banii trec și ea-ți rămâne.
Iar folosul ce îl ai
Din ele, pe mult nu-l dai.

Numa'-așa vom avea parte
De folosul ce stă'n carte;
Atuncia ce învățăm
O ținem și n-o uităm!

Petres Drăghici

In Prizrend Sârbii își cer iertare.

În mai multe rânduri am scris în foaie despre obrăznicile Sârbilor, față de conzului monarhiei noastre în Macedonia. Dintre toți aceștia, mai rău i-a umblat conzului Prohaszka din Prizrend.

După cum se știe, conzulul Prohaszka a avut mult să sufere din cauza necuviințelor sârbești. Ba într-o vreme l'au fost și arestat, iar steagul (negru-galbin) monarhiei noastre a fost rupt și luat jos de ne

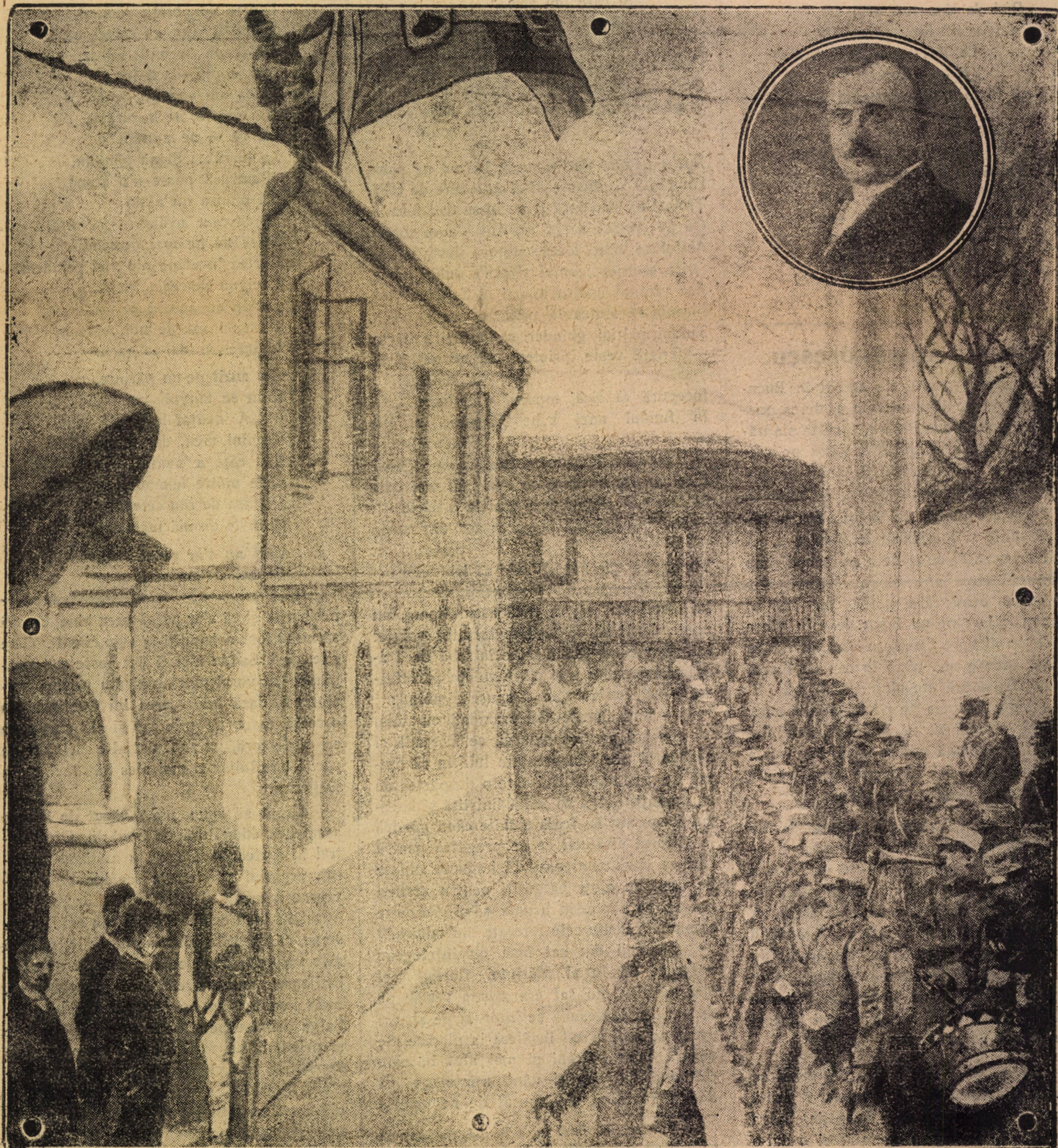
casa conzulatului. În urma acestora n'a lipsit mult, ca armata noastră să dea năvală asupra Sârbilor, spre a-i domoli.

Dar nu s'a întâmplat aceasta, din cauză, că Sârbii s'au desmetecit, și-au văzut, că ce fac nu e bine. De aceea și-au cerut iertare pentru cele întâmplate în Prizrend.

Chipul nostru ne arată cum se petrece aceasta. În fața conzulatului austro-ungar

au fost duse trupe sârbești, îmbrăcate în parade. În momentul, când un soldat a pus din nou steagul monarhiei noastre, pe casa conzulatului, trupele sârbești au prezentat armele, au plecat steagul lor în fața steagului nostru, iar muzica sârbească a cântat imnul (marșul) nostru împărătesc.

Sus, în dreapta, se vede chipul conzului Prohaszka.

Poezii populare.

Din Gâlgău.

Câte fete sunt pe lume,
Nu-a ca la noi de nebune,
Portul să nu și-l iubească,
Datina s'o părăsească.
Frunză verde de dudău
Fetele dela Gâlgău
Sunt roșii de rumenele
Și galbene de nălbele,
Și să poartă pe domnie,
Fi-le-ar de cap să le fie:
Călcăie mari la păpuși
Și să împedecă prin buji,
Pe ogorul cel domnesc
Lucră de să prăpădesc,

La Pantea pe ulișoară
Merge grâul ca la moară,
Grâul și cucuruzul
De rămâne gol coșul,
Grâul-l duc pe la Jidani,
Ca să capete grițari,
Să-și cumpere rumenele
Și câte zdrențe pe iele,
Și cu gume pe călcăie
Fi-le-ar de cap să le fie.
Dar le pare lor cam rău
De vestitul nost birău,
Că nu le-au făcut în sat
Câte-o stradă cu asfalt
Să se poată preumblă,
Fără frică c'or pică.

Se trag dela juni români,
Se pun cu Maghiari păgâni,
Pentru-o zdreanță de nădrag
Și-au pierdut mintea din cap
Părinții li-s obgheloși
Și mănâncă numai coji.
Săracul Ioan al nost
Mâncă mazere de post,
Și domnii mănă la masă
Friptură de cea aleasă.

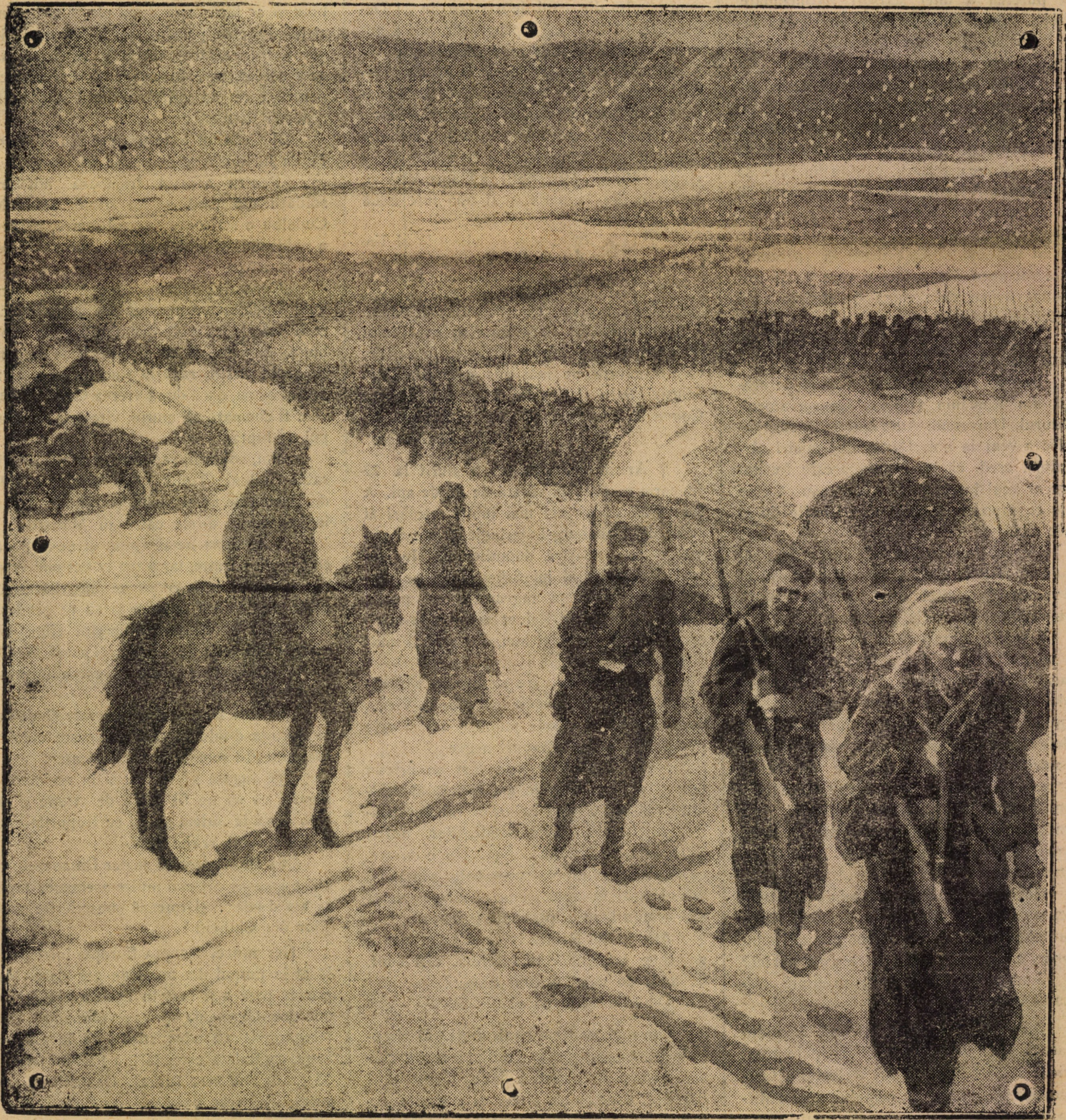
Poate fi lelea frumoasă,
Podu-i țese, podu-i coasă,
Pumnușei dela mâni
Pe bucăți mari de slămini,
Gulerul dela grumazi
Pe bucăți mari de cârnați.

Cum se ruinează Sârbii cu totul

De când s'a știut, că n'o să se încheie pace cum se cade între țările aliate și Turcia, — toate armatele luptătoare au început a se aduna mai cu seamă la Ceatalgea.

În direcția (partea) asta au fost pornite și cele mai multe trupe sârbești. Chipul de mai jos ne arată unele trupe de acestea, cari, pe o ninsoare numai ca aceea, au luat câmpii în lung și în lat, ca astfel să pătrundă mai curând la locul numit.

Câți dintre soldați nu vor fi căzând de greutatea drumului, iar alții de frig și de foame? Între astfel de împrejurări e de înțeles, dacă se vestește, că Sârbii nu mai sunt așa înflăcărați pentru cucerirea Adriaticului.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 6 Februarie n.

Cenzura!

În Rusia, Turcia pe vremea lui Abdul-Hamid, apoi și în alte țări de mai de mult o scrisoare trimisă cu posta nu e sigură, că nu va fi desfăcută de spionii guvernului, ca să vadă nu poate prinde ceva împotriva scriitorului sau a celui cui i s'a adresat scrisoarea. În statele constituționale (unde dieta votează legile), desfacerea scrisorilor e oprită.

Statul nostru, deși își zice constituțional, e mai mult muscălesc, după cum am avut prilej să ne convingem și noi. Un plic cu manuscris trimis de corespondentul nostru din București a fost desfăcut la vamă și după ce s'au convins, că n'au avut nici un drept să-și vâre nasul în scrisorile din el, ni l-au dat cu întârziere de aproape o zi.

Contra acestei îndrăzneli, se înțelege de sine, că am trebuit să protestăm, cerând oficiului postal din loc, ca sub nici o împrejurare să nu se mai întâmple desfacerea cu puterea a unei scrisori recomandate, altcum vom fi siliți a face arătare până sus la minister. Ba vom porni și proces de despăgubire pentru întârzierea foi.

Oficiul postal a răspuns, că de aci nu se pune nici o piedecă, dar la oficiul de vamă (adecă ăsta e vinovatul?) s'ar fi dat un ordin (de sigur secret!), în puterea căruia orice scrisoare mai mare, ce vine din Țară să o oprească. A trebuit însă să recunoască, că e mare cutezanță a desface o scrisoare fără știrea primitorului. De aceea au făgăduit, că nu vor mai desface decât în prezența unui membru din redacție, care va fi totdeauna avizat dela vamă de sosirea unei astfel de scrisori.

Și cari sunt gândurile ascunse ale celorce au dat un astfel de ordin?

Se știe, că toate gazetele mai de seamă din România (Epoca, Conservatorul, Viitorul, Universul, Adevărul etc.) sunt oprite a veni la noi. Dar iubiiții nostri cărmuitori cred, că unele din aceste foi totuși ar veni în scrisori închise, sau că cine știe ce rapoarte secrete s'ar trimite de acolo aici.

Despre rapoarte secrete noi putem cel mult să rădem, fiindcă tot ceea ce vreau ei să vadă azi în o astfel de scrisoare, — pot să cetească după o zi în gazetă.

Dar cărmuitorii țării noastre ar vrea, ca să ne rupă orice legătură cu frații din Țară. Noi să nu știm, că ce se petrece acolo. Numai astfel este a se înțelege și faptul, că chiar și gazeta „Minerva” a fost zilele trecute oprită a mai veni în țara noastră. Și nu trebuie trecut cu vederea un lucru: „Minerva” e una dintre foile cele mai aproape de guvernul României, iar fiindcă sosită în orașul nostru peste Căineni, foarte repede, era cetită numai la Sibiu în câteva sute!

Curios lucru: Pe când ministrii României sunt mereu guguliți de căpeteniile monarhiei noastre, — foile acelor ministri sunt oprite a pătrunde în o parte a monarhiei?

Sunt acestea semne de prietinie adevărată între două țări?

Botezul principelui Mircea. Sâmbătă seara a sosit în București Principele Eitel Friederic, fiul Împăratului Wilhelm al Germaniei, care e nașul principelui român Mircea. Principele german a fost primit la gară de Regele, Principele moștenitor și Prin-

cipele Carol, împreună cu miniștri și mai mulți generali. Ei au fost găzduiți în Palatul Regal. Duminecă după-amiază a fost botezul, la care a slujit Mitropolitul-Primat al României.

La botez, micul principe a fost ținut în brațe de Regele Carol, apoi de fiul împăratului german. În timpul botezului un aieroplan zbură deasupra palatului și a pieții din fața lui, iar aviatorul aruncă mici pungulițe cu bomboane, pe care eră tipărit *Trăiască Principele Mircea!*

Iată și certificatul de botez al unui principe român:

„Subsemnatul Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Primat al României, Președinte al Sfântului Sinod al Sfintei Biserici autocefale ortodoxe Române, adevăresc prin acest certificat că am săvârșit în Palatul regal din București botezul principelui Mircea, fiu al Alteței Sale Regale Principelui Ferdinand, moștenitor al României și al Alteței Sale Regale Principesei Maria a României, născută principesă a Marelui Britanii și Irlandei, ducasă de Saxa, după ce s'au îndeplinit formalitățile cerute de legile civile, precum rezultă din actul de naștere din 21 Decembrie 1912, și că a primit din botez numele de Mircea fiind nași Majestatea Sa Împăratul Germaniei Wilhelm II de Hohenzolern reprezentat prin A. S. I. Principele Eitel Friedrich, și M. S. Regele Carol.

Drept care am dat acest Certificat sub însăși a mea semnătură și l-am întărit cu sigiliul Sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei, astăzi în 20 Ianuarie anul una mie nouă sute treisprezece.

Locul
sigiliului
Mitro-
poliei

Arhiepiscop și mitropolit al Ungro-Vlahiei Primat al României și Președinte al Sfântului Sinod al Sfintei Biserici autocefale ortodoxe Române. Conon, Mitropolit Primat.

Subsemnatul Președinte al consiliului de miniștri și ministru de externe certifică că semnătura de mai sus a Înalt Prea Sfinției Sale Părintelui Mitropolit-Primat Conon Arămescul este adevărată a sa.

Titu Maiorescu.

† **Arhiducele Rainer** a murit la 27 Ianuarie n. 1913 în vârstă de 86 de ani. A fost unul dintre cei mai iubii membri ai casei de Habsburg-Lotaringia (așa se numește casa noastră domnitoare). În guvernul austriac al lui Schmerling, pe timpul, când nu eram sugrumați de pactul dualist, arhiducele Rainer eră prim-ministru. A fost și soldat bun, dar a iubit mult și știința și arta.

Dragostea, de care se bucură răposatul arhiduce, s'a dovedit mai ales în Viena, unde nu numai casele publice, dar și cele particulare aveau steaguri negre.

Nouă Românilor ne-a fost un prietin bun și un șir lung de ani răposatul arhiduce eră protectorul balurilor românești aranjate de societatea studenților noștri „România Jună” din Viena. Nu e mirare, că după balurile dela curte, balul românesc eră cel mai strălucit și la el luau parte și alți arhiduci, principii, conți și baroni.

Arhiducele Rainer iubi și pe studenții noștri și totdeauna se interesă, câți sunt, de unde au venit și cum trăesc?

Odihnească în pace!

Cursuri pentru analfabeți. O circulară (scrisoare) pentru înființarea de cursuri pentru analfabeți a dat și Consistorul din Blaj dând, între altele, și sfaturile cuprinse în circulara Asociațiunii. Totodată dă de știre, că librăria Seminarului teolo-

gic din Blaj va trimite gratuit pentru fiecare analfabet înscris câte cinci caiete (li-bele), 2 condie și 2 creioane (pleivase).

Cursurile pentru analfabeți să țină 50—60 zile, în trei-patru zile pe săptămână, seara, câte două ore.

Dumineca sau Sâmbăta seara se vor ține și conferențe, făcându-se și cetiri din cărți bune.

Concediile și demobilizarea. În urma celor întâmplate la Constantinopol, unde Junii-Turci au răsturnat guvernul lui Chiamil-Pașa declarând totodată, că nu vreau să dea Adrianopolul și izulele din Marea-Egeică, comandamentul (conducătorii) armatei noastre a hotărât să nu dea concedii rezerviștilor, nici să nu înceapă demobilizarea.

O faptă frumoasă. Dl Teodor Cudalbu, fost prim-președinte al tribunalului din București, om de 50 ani, a trimis ministrului român de războiu o scrisoare, prin care-l roagă ca în caz de războiu să-l primească și pe el ca soldat simplu în armata română. Totodată declară, că pentru fiecare caporal și sergent, de naștere din Chilieni (județul Tutova, Moldova), care ar muri în războiu și ar lăsa copii după el, dă 2 hectare și jumătate de pământ (un hectar are 1 jugăr și trei-pătrare), tot atâta și pentru fiecare soldat, care face o faptă vitejească, pentru care ar primi ordinul (medalia) „Steaua României”.

Dl Cudalbu e de naștere din Chilieni. Fapta lui e cât se poate de frumoasă.

Pentru aceasta frumoasă hotărâre, soldații din Chilieni au trimis domnului Cudalbu o scrisoare de mulțumire, pe care o publicăm și noi pentru frumusețea ei. Iată scrisoarea:

„Cu multă sănătate și voe bună domnule Cudalbu. Am aflat din jurnale că, te-ai înscris ca voluntar (soldat de voie bună) în oaste și că ai hotărât să împarți cu copiii noștri, răzășia (moșia) ce o ai în satul nostru, dacă după vrerea Celui de sus, vom fi chemați, să murim vitejește pe câmpul de luptă.

„Noi, soldații, caporalii și sergenții din satul Chilieni (Tutova), ne simțim mândri de cinstea ce ne-ai făcut, vorbind și de noi în scrisoarea d-tale către dl Ministru.

„Totdeauna ne-ai ajutat și ne-ai povățuit ca un părinte, iar acum ca cel mai vrednic dintre părinți, vrei să ne îmbărbătezi cu pilda d-tale fără seamăn și să te gândești a ne alina suferințele ultimelor clipe din viață, când grija de cei rămași acasă la voia întâmplărei, ne-ar pricinui agonia sfârșitului nostru.

„Să dea Dumnezeu, domnule Cudalbu, ca dorința d-tale să se îplinească curând, căci tare ni-i sete de luptă vitejească.

„Te rugăm să te înscrii în regimentul nostru, ca să ne fii pildă de vitejie și acolo și să te putem apăra cu trupurile noastre de focul vrăjmașesc.

„Să fii sănătos și să dea Dumnezeu, ca să se ivească cât mai multe asemenea fapte ca ale d-tale”. (Urmează subscrierile ostașilor din Chilieni.)

Ger mare. Asupra Europei întregi s'a lăsat în timpul din urmă un ger mare. Mai grozav pare a fi fost în Danemarca (regat mic dela Germania spre meazănoapte), căci telegramele au adus știrea, că în Copenhaga, capitala acestei țări, a fost un frig de 35 grade sub zero (nula). Oamenii nu mai cutezau să iese pe-afară, iar ferestrele le-au acoperit cu covoară groasă, căci cu tot focul din sobe, frigul răsbătia în odăi.

Cel mai bătrân deputat în dieta din Pesta e Madaras Josef, care împlinește anul acesta vârsta de 99 ani. El e koșutist. Poile jidano-maghiare se plâng, că moșneagul duce lipsă mare, căci leafa lui de deputat e sechestrată (oprită) pentru datorii.

Străpuns de baionetă. Podul de peste Murăș la Arad e păzit de honvezi. Într-o noapte au văzut apropiindu-se niște oameni, cari dau de bănuelă. Honvezii au înaintat spre ei cu baioneta pe pușcă. În întunec și învălmășeală un honved a străpuns pe altul cu baioneta, răbindu-l de moarte.

Aviz. Adunarea generală a Reuniunii de înmormântare din Borgoprund se va ține în 2 Martie n. 1913, la 2 oare după amiază, în sala cea spațioasă a hotelului comunal din loc, ceea ce se aduce la cunoștință P. T. domni membri și se invită a participa. Obiectele puse dezbaterii vor fi: 1. Cetirea rațiociniului societății de pe anul 1912. 2. Alegerea comitetului reuniunii pe 3 ani. 3. Propuneri de sine stătătoare. — Borgoprund, la 27 Ianuarie 1913. *Dr. N. Hângănuț*, președinte. *Ilarion Bosga*, notar.

Moarte îngrozitoare. Ni-se scrie din Orșova: Când să scoată mașina niște vagoane cu petrol din fabrică, nenorocitul lucrător Ioan Roată din Coramnec (Bănat) a fost prins între vagoane și strivit de tampoane, cari i-au zdrobit pieptul și pânțele. După un cias de chinuri îngrozitoare, bietul om a murit lăsând în urma lui o soție și trei copii. I s'a făcut o înmormântare frumoasă, la care au luat parte meseriașii dogari, tovarășii lucrători și funcționarii dela fabrică. Din partea dlui T. Elchescu, măiestru dogar conducător, s'a făcut și o colectă pentru familia rămasă fără nici un sprijin. Răposatul odihnească în pace! *Un măiestru.*

Căsătoria celor obligați la serviciul militar. Până acum feciorilor, cari nu trecuseră de anii, în cari erau datori să se prezinte la asentare, nu le era ertat să se însore fără învoirea ministerului de honvezi. După legea cea nouă militară ei se pot însura fără să mai ceară concesiune. Legea cea nouă are valoare începând dela 1 Februarie nou.

Ura contra Sârbilor. O ceată de soldați sârbi năvăli într'un sat albanez, din care fugise întreaga populațiune, afară de o nevastă cu copilul ei și bătrâna și nepuțincioasa ei mamă. Soldații ajunseră la casa ei și îi cerură de mâncare. Ea le spuse, că nu are nimic. Atunci o amenințară, că o omoară, de nu le dă. Femeia aduse, ca și când i-ar fi fost frică, carnea dela o capră întreagă și un burdof cu vin. Ofițerul și soldații se apucară să mănânce, iar când fu să beie din vin, siliră pe femeie să bea ea mai întâiu. Femeia beu și dete, de sălă, și copilului. Apoi beură și soldații împreună cu ofițerul. După vre-o câteva minute copilul începă să țipe de durere. Vinul fusese otrăvit. Nenorocita mamă strigă: „V'am otrăvit și pe voi cânilor, căci vreau să vă pustiesc neamul!” Soldații săriră la ea și o tăiară bucăți. Copilul muri în chinuri grozave, dar peste o jumătate de oră și ofițerul și cei 64 de soldați sârbi erau în iad.

Reuniunea de înmormântare din Răsinari va ține adunarea generală ordinară Mercuri în 30 Ianuarie v. (12 Februarie n.) 1913, la ora 1 după amiază, în edificiul școlii. — *Directiunea.*

Pentru apărarea țării. Cu toată criza, care domnește și în România, poporul român de-acolo continuă cu colectele pentru flota aeriană (aieroplane) și cea de apă. Zeci de mii de funcționari, toți învățătorii și profesorii au dăruit leafa lor de pe o zi. Tot așa au făcut și mulți penzionari. Băncile mari și mici, proprietarii cei mari dau cu toții. Copiii și din școalele dela sate, soldații de rând, toți se grăbesc să verse ceva pentru patria iubită. O bancă din Craiova a dat de pildă o sută de mii de lei, familia proprietarului Dinu Milian deacolo 50 de mii de lei, Gh. Cantacuzino 250 de mii de lei, ca să nu mai amintim sume mai mici, cum sunt cele de 1000, 2000 etc. Deputații și senatorii au dat fiecare diurnele lor (plata pe zi, care e de 20 lei) pe câte cinci zile. Coloanele gazetelor sunt zilnic pline cu colecte făcute în toate părțile țării. Pe lângă proprietarul amintit la alt loc, s'au mai aflat și alții, cari s'au îndatorat să dea soldaților, cari vor merge la războiu, sau celorce vor rămâne după ei câte o moșioară de 5 hectare (vre-o șapte jugăre).

Negustorii mijlocii și mici din țara întreagă au luat hotărârea să cumpere singuri un vas submarin (o corabie de războiu, care umblă sub apă).

Un condamnat la moarte, care nu primește grațierea. Un ucigaș din Franța a fost condamnat de curtea cu jurați la moarte. Advocatul lui a făcut recurs la președintele republicii Fallières, cel care se retrage tocmai acum din slujbă. Acesta i-a schimbat pedeapsa de moarte în temniță pe viață. Procurorul a adus vestea bună la cunoștința criminalului. Care n'a fost mirarea procurorului, când ucigașul, în loc să mulțumească pentru grațiere (ertare) a sărit la procuror să-l lovească și a început să-l injure, strigând, că lui nu-i trebuie temniță pe viață, căci el vrea să i-se taie mai bine capul. Acum e mare încercătură, ce să se facă cu acest încăpăținat, care nu pune nici un preț pe păstrarea capului lui. (În Franța la cei condamnați la moarte le taie capul cu ghilotina, o bardă, care cade dintr'o mașină pe gâtul ucigașului.)

Sârbii au prostit. Biruințele, de altminteri nu prea grele, pe cari le-au câștigat Sârbii împotriva Turcilor se vede, că le-au luat mințile. Din Belgrad se vestește, că guvernul sârbesc se poartă cu gândul să înființeze în Serbia rangul de conte (grof), ce e să se dea ofițerilor, cari s'au arătat mai viteji pe câmpul de luptă. În modul acesta își vor întemeia o clasă de oameni, care va asupri poporul, ca la noi, și vor lucra pururea, ca să-i răpească drepturile. Și-a luat porcanul nasul la purtare.

Bătaie de joc de cele sfinte. Un fost teatralist ungur (mai curând credem, că e Jidan) eră în spitalul din Sabadca. Aici a avut obrăznicia să-și bată joc de taina pocăinței și îmbrăcându-se într'o haină de preot catolic a înșelat pe un greu bolnav să i se spovedească. Bolnavul i-a mărturisit, că înainte cu câțiva ani și-a omorât servitorul. Teatralistul a înștiințat numai decât procurorul, care a și pornit cercetare. Directorul spitalului i-a spus însă, că celce a mărturisit omorul e un biet nebun, care n'a omorât pe nimeni în viața sa. Se nștelege, că acum s'a pornit cercetare și în contra teatralistului, căci și-a bătut joc de cele sfinte. El va fi aspru pedepsit.

Se știe de altminteri, că preotul e

oprit să destăinuască cele aflate la spovedanie și nu-l poate sili la așa ceva nici tribunalul. Căci un preot, care nu păstrează taina mărturisirii, nu mai poate fi preot nici un moment.

Nerânduleli în Serbia. Se vestește, că la Belgrad a fost arestat fostul ministru Gencici, care a vrut să facă o rescăle împotriva regelui Serbiei. Gencici a publicat acum de curând un manifest, în care cerea, ca poporul sârbesc să detroneze pe regele Petru, dacă va reîncepe războiul.

O parte mare a poporului sârbesc mai e nemulțumită în contra regelui, pentru că acesta a primit și înaintat în armată pe ofițerii, cari au omorât în mod așa de mișelesc pe fostul rege Alexandru.

Unde poate duce bănuela nedreaptă. Unui maior din Dobrițin i s'a furat un inel de aur. Cum n'a fost nici un străin în locuința lui, maiorul și nevastă-sa au bănuat pe cele două servitoare ca hoațe. Bietele fete, cari se știau nevinovate, s'au supărat așa de rău din cauza acestei bănueli, încât au hotărât să se sinucidă. Ele au beut leșie apoi au alergat în stradă și s'au aruncat înaintea tramvaiului electric. Conductorul a oprit însă iute vagonul, iar niște polițiști au ridicat pe cele două fete și le-a dus la spital, unde zac greu bolnave din cauza arsurilor produse de leșie în stomac și pe mâte.

Mișeliile din America. Oficiul statistic al Statelor-Unite din America vestește, că în cei din urmă doi ani bancheri înșelători și alți mișei au jefuit publicul din America cu peste 700 milioane de coroane. Dintre înșelători au fost prinși numai 1200, foarte mulți au scăpat. Oficiul statistic publică și numele tuturor acestor bancheri înșelători.

O nouă invenție (iscodire) a lui Edison. Vestitul American Edison, care a iscodit multe minunății și până acum, a inventat o mașină nouă, numită cinetefon. Ea e fonograf și cinematograf totodată, căci prinde și chipurile și sunetele, așa că la cinematografe vom putea nu numai vedea, ci și auzi persoanele de pe pânză.

Erupțiunea unui vulcan. Vulcanul Pico (piscul) de Colima din Mexico (republică în America de mijloc sau centrală) a avut o erupțiune (vărsare) mare de lavă (pietri și alte materii topite). Lava curgând în jos a nimicit sămănăturile pe o întindere mare, a dărâmat o mulțime de case și a omorât sute de oameni.

Din spitalele bulgărești. În vremuri de războiu, statele vecine și cele mai îndepărtate trimit așa numite ambulante sanitare compuse din medici și ajutoarele lor, precum și surori de caritate, adică femei, cari cu toții să îngrijească de răniți și de bolnavii de tifos și alte boale. Așa s'a întâmplat și în războiul balcanic. O soră de caritate rusă povestește într'o scrisoare, că Bulgarii nu s'au îngrijit de loc să aibă destui medici și destule ajutoare în spitale. Toți răniții, pe cari i-au îngrijit cei dela ambulanța rusă, aveau rănilor pline de vermi mari. Răniții erau plini de gavet. Soldații bulgari nu știau de omenie. Două surori ruse de caritate au eșit puțin la plimbare. Niște soldați s'au luat după ele cu gând ticălos și numai după ce cele două surori le-au tras câteva palme au fost lăsate în pace.

Scrisoarea aceasta a fost publicată într'o gazetă rusească.

Cununii. D-șoara *Maria Tipuriță*, fiica frunțașului nostru proprietar din Vale, dl *Vasile Tipuriță*, își serbează cununia cu dl *George Macrea* originar din Săcel, de prezent mare proprietar în Basarabia, Duminecă în 9 Februarie n. 1913, în biserica gr.-or. din Vale. — Pentru răscumpărarea felicitărilor, dl Macrea a dăruit, prin administrația „Foi Poporului” suma de 10 cor. la fondul ziaristilor români.

Sincere felicitări și o viață fericită în depărtata Basarabie!

— D-șoara *Maria Teodor* și dl *Nicolae Zeicu* își serbează cununia Duminecă în 27 Ian. v., în biserica cea mare din Săliște.

— D-șoara *Anicuța Triș* și dl *Nicolae Băciu*, pictor, își vor ține cununia Duminecă în 9 Februarie n. în biserica gr.-or. din Agârbiciu.

Căsătorii. Dl *Toma Iancoviciu*, comerciant în Săliște și d-șoara *Marioara Iancoviciu* născ. *Neamțu*, căsătorii.

Datoriile întabulate. Toți cei ce plătesc dări și au vre-o datorie întabulată, fie pe casă, fie pe moșie, să se grăbească să-și înștiințeze datoria, căci atunci i se mai scade ceva din dare.

Caz de moarte. Duminecă, în 2 Februarie n., a răposat în Rășinari o vrednică femeie a acestei comune, *Paraschiva Ciucian* născ. *Droc*, soția dlui primar *Iacob Ciucian* din comuna susnumită. Răposata era o femeie mult stimată și iubită în frunțașă comună Rășinari. Dovadă despre aceasta a fost și mulțimea poporului, care cu mic cu mare a alergat Marți, în 4 Februarie, ca să-i deie răposatei ultimul salut de adio. În aceasta zi sicriul a fost ridicat dela casa mortuară și dus în biserica cea mare, unde s'au ținut rugăciunile obicinuite la morți. Au servit preoții locali, domnii *Maniu Lungu* și *Emilian Cioran* (părintele *Dancăș* a fost bolnav), dimpreună cu d-nii preoți străini *Marin* din Rîusadului și *Emilian* și *Ioan Crăciun*. O frumoasă predică a ținut la urmă părintele *Lungu*, iar după aceea s'a dat pământului ce este din pământ. La înmormântare au alergat și o seamă de rudeni, ce se află în străinătate.

Sincere condolențe întristatului soț, care după o prea fericită căsătorie de 24 ani, a rămas singur tocmai atunci, când poate mai mare lipsă avea de o soție vrednică, cum a fost răposata.

Odihnească în pace!

Spre știre.

Dacă cineva ar primi, din greșală, două foi în loc de una, atunci pe una să o trimită înapoi, scriind pe ea: „retour, primesc două”, cum și numărul foi de pe amândouă fășiile.

Cine nu dorește a mai avea foaia pe mai departe, de asemenea să o trimită înapoi, scriind pe ea: nu o mai abonează.

Rugăm pe abonații nostri, cari încă n'au plătit, ca să grăbească cu reînnoirea abonamentului, fiindcă de acum încolo nu mai trimitem foaia acelor, cari nu sunt în rând cu plata.

Din Călimdarul Poporului mai tipărim acum ceva. Cine dorește, poate încă comandă. Cetește pe pagina de-alături.

Din lipsă de loc au rămas afară mai multe știri și răspunsuri.

Fiecare Român

mai de dai Doamne ar trebui să cetească în aceste zile o gazetă cum se cade, din care se afle despre marile frământări, ce se petrec în toată lumea.

Toate națiunile din Europa urmăresc cu mare atențiune desfășurarea lucrurilor în Balcani. Noi Românii, cari suntem atât de aproape de țările balcanice, nu mai încape îndoială, că trebuie să urmărim în prima linie cele ce se petrec în jurul nostru.

Fiecare Român să-și aboneze cel puțin o gazetă românească, de unde va putea afla foarte multe. Dintre gazete, desigur că „Foaia Poporului” este cea mai potrivită, fiindcă

„Foaia Poporului”

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

**Aduce cele mai nouă
știri de peste tot locul**

precum și

**foarte multe chipuri
din lumea întreagă.**

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

**Numeri de probă se trimit la cerere
ori-cui gratis.**

Abonarea se poate face cu începutul fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

**Abonații cei noi primesc în cinste
și partea romanului „Cu paloșul”, care
s'a tipărit până acum în foaie, precum
și Călimdarul de părete.**

*Lățiți deci „Foaia Poporului” peste
tot locul, ca astfel să o putem face și
mai bună!*

Ultime știri.

**Războiul din Balcani
s'a început din nou.**

Luni noaptea spre Marți s'au început din nou luptele la Ceatalgea și în jurul Adrianopolului. Tunurile bubuie de se cutremură pământul, iar întunecimea nopții s'a prefăcut într-o mare de flăcări. În cele următoare lăsăm să urmeze știrile sosite până Joi la încheierea foi.

Constantinopol. Armata bulgară a atacat Adrianopolul. Turcii încă au răspuns cu pușcături de tun. Intunecimea nopții a fost prefăcută în o mare de flăcări.

Sofia (capitala Bulgariei). Aci se crede, că Adrianopolul va trebui să se predeie în curând, iar atunci Turcii vor trebui să încheie pace.

Constantinopol. Comandantul armatei turcești din Adrianopolul vestește, că în oraș au căzut 138 de granate și 11 șrapnele, cari au omorât 8 persoane, vr'o 20 le-a rănit, iar peste 50 de case au luat foc.

Sofia. Comanda bulgară a vestit, că Turcii au fost bătuti în lupta ce s'a dat în jurul Galipolei. De asemenea au prins 800 de soldați turci, cari se aflau în apropierea unei localități turcești nu departe de Galipoli.

Din izvor bulgar vine știrea, că armata turcă s'ar fi retras la Galipoli în mare nerânduială. Aceasta știre nu se poate însă așa iute crede! (Alte știri de mai mare însemnătate nu sunt de pe câmpul de războiu. Lupte hotărâtoare abia în zilele acestea se vor putea da.

Principele *Hohenlohe*, care a dus Țărului Rusiei scrisoarea împăratului nostru, a sosit în Petersburg, unde *Mercuri* a fost primit în audiență (vizită) de Țar. Se crede, că aceasta scrisoare va contribui mult la susținerea păcii. Alte amănunte nu s'au făcut cunoscut până acum.

Ce face România?

Ministrul-președinte a declarat *Mercuri* în camera (dieta) României, că nu-ă adevărată știrea aceea, ce s'a lătit zilele trecute, că adevărat România n'ar mai cere Silistria.

Tot din București se vestește următoarele: *Mercuri* acum, ministrul Rusiei la București a rugat gazetele din România, ca să desmințească (să scrie, că n'ar fi adevărat) cumcă Rusia vrea războiu, — ci din contră, Rusia dela începutul acestor încercături a urmărit aceea, ca să domolească lucrurile atât în Sofia cât și la București. (Dacă de fapt așa vor fi și cugetând cercurile conducătoare rusești, atunci n'o să se încingă nici un războiu european.)

Mare nenorocire.

Mediaș. Marți noaptea spre *Mercuri*, la ciasurile 1, trenul expres (fulger), care venea dela Brașov, s'a ciocnit cu un tren de marfă lângă Mediaș. Trenul de marfă n'avea lampă în urmă, de aceea expresul a mers în el de dinapoi. Mai multe vagoane s'au răsturnat. Un frânar a fost omorât îndată, iar câteva persoane mai greu și mai ușor rănite. S'a aprins și un vagon de petrol, astfel că numai decât au fost alarmați pompierii din Mediaș. Nenorocirea s'a întâmplat cam la 2 kilometri de parte de Mediaș.

În acest tren se afla și prințul *Friedrich*, feciorul împăratului Germaniei. El venia dela botezul prințului *Mircea* din București. Prințului *Friedrich* nu i-s'a întâmplat nimic. Dela locul nenorocirii a mers pe jos până în stație. Aci a fost comandată o nouă locomotivă dela Cluj, iar vagonul prințului acățat la ea și dus mai departe. Seara la 5 a ajuns în Pesta, unde s'a dat jos în hotelul „Ritz”. De aci Joi la amiază a plecat la Berlin.

O mare păcăleală.

Un subofițer din *Strassburg* (în Germania), a dat ieri, *Mercuri*, către guvernorul de-acolo o telegramă falsă, prin care spunea, că la 12 ore sosește aci împăratul Germaniei, de aceea toată miliția să iasă afară pe câmpul de exercițiu, unde se va ține o mare paradă. Toată miliția și generalii au eșit, în frunte cu prințul *Ioachim*. Când colo, aproape de jumătate la 2 ore, pe când toată miliția era afară, se află că telegrama e falsă. A fost dată de un subofițer, pe care îl țineau de nebun și de aceea, judecătoria militară l'a dat afară din slujbă, băgându-i vină și de unele nerânduiri ale lui. El declară, că a făcut acest lucru, ca să dovedească că nu e nebun, ci tocmai știe ce face.

Redactor resp.: *Nicolae Bratu*.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Călimdarul Poporului pe 1913.

Ca în toți anii, așa și în anul acesta, „Călimdarul Poporului” este cel mai bun, cel mai bogat în cuprins, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Despre asta se poate convinge oricine, îndată ce a luat în mână acest călindar, care cuprinde

preste 200 pagini numai literatură de cetit,

dar la oaltă cu celelalte publicațiuni cuprinde la

350 de pagini

De altcun „Călimdarul Poporului” și trebuie să fie cel mai bun dintre toate, fiindcă este și cel mai vechiu călindar pentru poporul nostru. Doar în decursul celor 28 de ani, când apare, ceice îl îngrijesc s’au orientat destul de bine, că de ce are lipsă poporul românesc.

Dovezile sunt următoarele: „Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1913, după călindarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbăților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într’un călindar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate

târgurile de țară după luni și după comune

unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și

târgurile de vite, oi, cai etc.

Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călindar românesc, decât în „Călimdarul Poporului”.

Dar fiindcă noi voim a da cetitorilor, pe lângă partea calendaristică, și alte lucruri frumoase și folositoare de cetit, — dacă vom lua în mână „Călimdarul Poporului”, atunci vom vedea, că în el se află o sumedenie de învățături și povețe. Vom aminti numai unele articole mai de seamă.

Partea literară

se începe cu: frumoasa poezie (cu 2 ilustrații) despre Mihai Viteazul „Goroslău”, de Nicolae Iorga. Urmează apoi un interesant articol despre Basarabia (cu 6 ilustrații) și un Cântec din Basarabia.

După acest articol istoric se află povestirea *Mai mare e mintea decât banii*, de C. Rădulescu-Codrin, apoi frumoasa poezie *Vis de aur de Volbură Poiană*, căreia îi urmează instructivele articole *Sfântul Ioan Gură de aur despre creșterea copiilor* și *Rugăciunea*.

Inflecărata poezie *Ardealule țară de jale*, de P. Pădure și *Din proverbele lui Solomon* încă merită o deosebită atențiune.

Urmează apoi articolul: *Cum poți ajunge la adânci bătrânețe*, poezia *Arhanghelul de răposatul poet Dr. Ioan Borgia*,

un articol despre *Expozițiile de copii*, anecdota de Speranță Boerul pe ceea lume, cântecul plugăresc *Până mă știu cu moșie* de Petru O. Orlănușu, și *Cântecul oierilor* de I. U. Soricu.

Ca ceva nou aducem în acest an

Călimdarul gospodăriei

unde se dau tot felul de povețe și sfaturi, cum trebuie să lucre un econom harnic peste an. Acest articol intitulat „Călimdarul gospodăriei” se întinde pe o seamă de pagini. Toate îndrumările sunt aranjate după luni. Aci economul nostru află ce trebuie să lucre de pildă în luna lui Martie la câmp, în viie, în grădina de pomi, în stupină etc., — tot asemenea se dau povețele pentru toate cele 12 luni de peste an.

La sfârșitul acestor interesante povețe se află articolul

Advocatul poporal

în care se dau foarte folositoare îndrumări pentru oamenii noștri asupra legii despre dreptul de proprietate, dreptul de zălogire și cartea funduară.

După acest articol urmează o mulțime de

Poezii populare

din Feldru, Reteag, Măceu, Selagiu, de pe Olt, din Călcău, Gherla, Sâncel, Bănat, Avrig, Suceag, Rodna, țara Oașului etc. etc. De d-șoara Maria Cunțan încă sunt publicate niște frumoase poezii populare din Mărginime, de pe Câmpie etc.

Incheierea părții literare a Călimdarului o formează rubrica

Răvașul nostru

care se estinde pe vr’o 30 de pagini. Aci ni-se spune toate lucrurile — bune și rele — mai de seamă, ce s’au petrecut peste an, atât la noi Români, cât și în alte țări străine. La sfârșitul *Răvașului* — care nu se află în nici un călindar de-ale noastre — se povestește pe mai multe pagini toate întâmplările mai de căpetenie dela

Războiul din Balcani

Asupra acestui războiu nu se află nimic scris în călindarele, ce au apărut până acum. Noi am amânat însă puțin scoaterea călindarului tocmai pentru a putea aduce știrile mai de seamă despre războiu. Ba în călindar dăm

40 de ilustrațiuni dela Războiul din Balcani

între cari: Fotografia regilor Bulgariei, Serbiei, Greciei, Muntenegrului, Sultanul Turciei, vederi din Constantinopol, din Macedonia, bătaia dela Kirkilise și Adrianopol, aprinderea orașului bulgăresc Varna, prinderea soldaților turci din partea Bulgarilor, orașele Üsküb și Adrianopol, vederi din Salonic, Scutari, Podgorița (orașe unde s’au dat lupte mari). În alte chipuri ni-se arată cum sunt îmbrăcați soldații turci, bulgari, sârbi, greci și muntenegrini. Afară de aceste ilustrații se mai află în călindar încă

alte 28 de ilustrațiuni

cu vederi din Basarabia, fotografiile răposăților Dr. Lemeni, Ioan cav. de Pușcariu, Dr. I. Borgia, bustul lui Barițiu, fotografia lui și casa unde s’a născut, apoi niște frumoase fotografii dela expoziția de copii din Rășinari, a dlor Prea Sfinția Sa episcopul Cristea, marele mecenat Stroescu, Octavian Goga și Victor Tordășianu și alții, cari au luat parte la aceasta expoziție.

Prețul unui exemplar 40 bani, iar pentru trimiterea pe poștă 5 bani deosebit.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimite toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comanda dela 30 exemplare în sus se trimite și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 1 Martie st. n. 1913. Dar trebuiesc trimise plătite de poștă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 28 bani acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelor cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Într’un pachet de 5 chilo intră 30 bucăți. Pentru pachete dela 1 chilo până la 5 chilo costă poșta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călindare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelor, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. De aceea să se trimită banii înainte.

Nr. 420/1913 pret.

Concurs.

Devenind postul de viconotar comunal vacant prin abdicare în comuna Szelistye, pentru îndeplinirea lui prin alegere eseriu concurs și invit pe candidații de notar evalificați conform cerințelor legii, — de a-și înainta prin autoritatea lor competentă, cererile instruate cu dovezile de lipsă, la oficiul pretorial până în 16 Martie a. c.

Szelistye, la 3 Faur 1913. 895 1—8

Primpretorul cercual.

Nr. Z. 13,215—1912.

894 1—2

Publicațiune.

Dela magistratul orașului liber regesc Nagy-szeben (Sibiu) se aduce la cunoștința publică, că luarea de pietriș și năsip din râul Cibin, pe o estindere de 200 metri în jos dela podul liniei ferate de lângă Kistorony (Târnăveni), e oprită.

Cine vor călca acest ordin vor fi aspru pedepsiți.

Nagy-szeben, la 29 Ianuarie 1913.

Magistratul orașenesc.

Loc deschis.

Unde este de arătat uleiul de ficat de pește, numai uleiul de ficat de pește al lui Zoltan să se arate. Fără să fie mestecat cu alte soluții, e de o curățenie absolută și e cel mai ușor de mistuit. O altă însușire ce o are este că e lipsit de miros și are gust plăcut. Se găsește în farmacii. Prețul unei sticle 2 cor. A se feri de imitațiuni.

Dentist

615 24-58

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

Intrarea prin

Strada Poplăcil (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

In caucinc și de aur cu prețuri moderate.

Stupi de vânzare

3 case se află la Ioana Munteanu în Sebeșul-săcesc. 881 3-3

De vânzare.

In Viștea-inferioară (comitatul Făgăraș) este de vânzare o casă constituită din 3 etaje pentru locuit și o patra odaie pentru coșigărie, unde se află cuptor și toate cele de lipsă. Vânzarea se face din cauze familiare, poziția e foarte bună. De casă se mai ține un grajd pentru vite, un șopron lung, pivniță, fântână, 2 cotețe și grădină pentru legume. Prețul de vânzare preste tot 2000 coroane. Doritorii să se adreseze la proprietarul Nicolae Moldovan, măestru francizor, Viștea-inferioară (Alsóvișt, Fogaras m.).

Prețul bucatelor

In SIBIU la 4 Februarie st. n.:

Grâu	Cor. 17,-	până 18-80 de hectolitru
Săcău	14,-	14,80
Orz	8,-	9,20
Ovăz	11,-	16,40
Grâu	5,-	6,-
Cartofi	20,-	22,-
Fasole	35,20	36,20 la 100 chilo
„	34,40	34,40
„	33,80	33,80
„	154,-	160,-
„	160,-	165,-
Său brut	80,-	88,-
Său de lumini	104,-	104,-
Său de lumini topit	66,-	66,-
Său	6,-	8,-
Fân	12,-	12,10 la met. cub
„	10,20	10,70
Spirit rafinat	2,15	2,20 la litru
Spirit ordinar	2,18	2,30
Carne de vită pentru supă Cor.	1,36 până 2,-	la chilo
„	1,60	2,-
„	1,-	1,80
„	1,20	1,68
„	0,67	0,80
Un pătră de miel	1,40	2,50
Carne de cal	0,80	1,20

In BUDAPESTA 5 Februarie st. n.

Grâu de Tisa	78 chilo Cor. 11,80	până 11,5 la 50 chilo
„	79	11,55
„	80	11,60
„	81	11,70
„	81	11,75
Săcău	9,75	9,87
Orz	9,10	9,40
Ovăz	10,55	11,00
Grâu	6,75	6,95

Prețul banilor in 5 Februarie n.

Calbeni	Cor. 1186,	vândut
100 Lei, hârtie	92,-	92,40
100 Lei, argint	90,-	92,-
100 turcoști, aur	21,45	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,85	24,10
100 marce, aur	117,50	117,95
100 hârtie	117,50	117,45
1000	19,64	19,12
100 hârtie rusești, hârtie	252,50	255,-
100 „ „ argint	252,-	245,-

Casă cu boltă de vânzare.

Se vinde din mână liberă casa lui Grigorie Boșlota în Bistrița, peste podul Budacului Nr. 61. Casa e cu prăvălie (boltă cu licență) și cu trafic mic. Prăvălia merge foarte bine. Casa se vinde din cauza traiului rău cu femeia, fiindcă vreau să divorțez. Doritorii să se adreseze numitului proprietar. 882 8-8

„ANDREIANA“, inst. de cred. și econ., societate pe acții în Rășinari.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Andreiana“ societate pe acții în Rășinari (Resinár) să convoacă prin aceasta la

a II-a adunare generală ordinară, pe Joi în 27 Februarie st. n. 1913, la orele 4 p. m. în localul școlii cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării.
2. Alegerea notarului adunării generale și a 2 membrii verificatori.
3. Constatarea acționarilor prezenți și a acțiilor ce reprezintă.
4. Raportul direcțiunii asupra bilanțului a. 1912.
5. Raportul comit. de supraveghere asupra bilanțului a. 1912.
6. Impărțirea venitului curat de pe a. 1912 în sumă de 4,148 cor. 94 fil.
7. Darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghere pe a. 1912.
8. Stabilirea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și a comitet. de supraveghere pe a. 1913.
9. Inchiderea adunării generale.

Notă: Acei domni acționari cari voiesc a participa cu vot la adunarea generală sunt poftiți a-și depune cu 3 zile înainte de adunare, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelor pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la casa inst. în Rășinari.

Rășinari (Resinár), la 2 Februarie 1913.

Direcțiunea.

Activa—Vagyon Bilanț la 31 Decembrie 1912 Pasiva—Teher

Mérlegszámla 1912 évi December hó 31-én.

	K	f		K	f
Casa în număr — Pénztári készlet	1,513	87	Capital societar — Részvénytőke	30,000	—
Escompt — Váltók	61,934	—	Fond de rezervă — Tartarék alap	* 603	98
Cambii cu acoperire ipototecară — Jelzálogos váltó kölcsön	22,749	77	„ Cultural — Közművelődési alap	30	—
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök	44,287	—	„ de penziuni — Nyugdíjalap	100	—
Cont-Curent — Folyó számla	30,068	19	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	123,924	35
Mobiliar — Felszerelés	558	—	Interese anticipative pe 1913 — Előlegezett kamatok 1913 évre	2,260	46
Amortizare din mobilier — Leírás a felszerelésből	53	—	Profit transpus din 1911 — Áthozott nyereség 1911 évről	78	60
	161,054	83	Profit curat — Tiszta nyereség	4,068	34
				4,146	94
				161,054	88

* Cu dotația a. curent — Ezen évi dotációval K. 161108.

Esite—Kiadások Contul Profit și Perderi Venite—Bevételek

Nyeresség és Veszteség számla

	K	f		K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	3,999	66	Profit transpus din 1911 — Áthozott nyereség 1911 évről	78	60
Interese după fond de rezervă — Kamatok tartalék alap után	23	08	Interese de escompt — Leszámitolási váltó kamat	4,151	52
10% dare după interese de depuneri — 10%-os betéti kamat adó	400	07	Interese hipotecare — Jelzálogos váltó kamat	1,257	67
Dare directă — Egyenes adó	726	29	Interese după obligațiuni — Kötvény kölcsönök utáni kamatok	2,117	78
Spese — Költségek	184	02	Provizioni Jutalék	1,245	05
Porto — Postadíj	56	44	Interese de cont-curent — Folyó számla kamat	1,245	88
Chirie — Házbér	100	—			
Amortiz. din mobilier — Leírás a felszerelésből	56	—			
Marce de prezență — Jelenléti jegyek	204	—			
Profit transpus din 1911 — Áthozott nyereség 1911 évről	78	60			
Profit curat — Tiszta nyereség	4,068	34			
	9,898	50			

Resinár, la 31 Decembrie 1912.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Maniu Lungu m. p., Dr. Ioan Bucur m. p., Bucur Lungu m. p., Iacob Isdrailă m. p.
președ. — elnök dir. esec. — vezér igazg.

Eremia Dancașu m. p., Emilian Cloran m. p., Bucur Vidrighin m. p.,
casar — pénztárnok contabil — könyvelő
Iacob Ciucian m. p., Coman N. Droc m. p.

S'a censurat și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine. — Felülvizsgáltott és a rendben vezetett könyvekkel egybehangzóan találtatott.

Resinár, la 2 Februarie 1913.

George Comșa m. p., Aleman Dancașu m. p., Teofil Căliman m. p.
președinte. Petru N. Vidrighin m. p., Coman Bratu m. p.
Ivan Giarcoiu m. p., not.

O pășune

de 140 jugăre în Sovata, comitatul Mures-Turda, departe de băi cam 2 km. cale ferată în comună, iar edificândă gară va fi 1 km. departe, pentru 400—500 oi sau vite ce corespund la această sumă, se dă în arândă sau se vinde. Informațiuni să pot primi dela **Alexandru Gligor**, preot în Șardul securesc (Székely Sárd), u. p. Nyarad Szereda. 879 3-3

„ANDREIANA“, takaréék és hitelintézet részvénytársaság Resináron.

Meghívó.

A resinári „Andreiana“ takaréék és hitelintézet részvénytársaság tek. részvényesei ezennel egybehívnak a Csütörtökön f. évi február hó 27-én d. u. 4 óra kor. az iskola épületében megtartandó

II-dik rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. A közgyűlés jegyzőjének valamint két hiteltelítő tagjának megválasztása.
3. A jelenlevő részvényesek valamint az általuk képviselt részvények számának megállapítása.
4. Az igazg. jelentése az 1912 évi mérlegről.
5. A felügyelő bizottság jelentése az 1912 évi mérlegről.
6. Az 1912 évi 4,148 Kor. 94 fil. tiszta nyereség felosztása.
7. Az igazg. és felügyelő bizottság felmentvényének megadása az 1912 évre.
8. Az igazg. és felügyelő bizottsági tagok jelenléti jegyének megállapít. az 1913 évre.
9. A közgyűlés bezárása.

Jegyzet: Azon részvényesek kik a közgyűlésen szavazati joggal részt venni óhajtanak, felkértemek a nevükre ill. az általuk képviselt nevére ártírt részvényeket, valamint a meghatalmazásaikat a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál Resináron letétbe helyezni.

Resinár, 1913 évi február hó 2-án.

Az igazgatóság.

Dr. Hirsch Adolf,

advocat,

aduce la cunoștință, că mi-am premutat cancelaria advocațională din Sibiu, strada Măcelarilor de sub Nrul 7—9 în strada Cisnădiei sub Nrul 5. (edificiul băncii de asigurare Transilvania). Intrarea pe poarta principală, parter în stânga. EEO 2—4

Două moșii

aflătoare pe Câmpie, în jurul Murăș-Oșorheiului, sunt de dat în arândă. O moșie de 500 jugăre catastrale, iar cealaltă de 1700 jugăre. Prețul de arândă 28 cor. pe un jugăr anual. Moșiile se pot lua în arândă fiecare singură sau eventual și amândouă la oaltă. Doritorii să se adreseze la Mandl Vilmos în Murăș-Oșorhei (Marosvásárhely). 9—

Onorate domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta un

Birou de informații și agentură românească.

Dați orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5—6 ani cu prețuri eftine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oloiu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de autoturisme, pompe și ferește și alte recvisite economice. Toate aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecă Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20—50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă:

L. Olariu

Budapest

II. Tölgyfa u. 16. II. 8.

În Buda, lângă podul Margithid.

„Ajutorul“, institut de credit și economii soc. pe acții, Șeica-mare.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii societate pe acții „AJUTORUL“ sî invitat prin aceasta, conform § lui 16, din statute la

a IV adunare generală ordinară,

ce se va ținea în Vale în 23 Februarie st. n. a. c., la 11 ore a. m., în sala festivă a școlii gr.-or

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării, constatarea acționarilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Prezentarea bilanțului.
5. Darea absoluturului direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
6. Satorirea unui proiect de regulament de serviciu, de casă, și a unui normativ de salare pentru funcționari.
7. Deciziune finală asupra concluzului direcțiunii din 5 Octomvrie 1912 în cauza lui Ioan Ittu.
8. Integritatea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
9. Angajarea unui iuris conzult.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în senzul §-lui 17 din statute sunt rugați a-și prezenta acțiile, eventual dovezile de plenipotențe cel mult până în 21 Februarie st. n. a. c., la cassa institutului din Șeica-mare, la filiala sa din Mediaș, agentura Vale și „Poporul“ din Săliște.

Șeica-mare, 28 Ianuarie 1913.

Direcțiunea.

Active		Bilanț cu 31 Decemvrie 1912		Pasive	
	K f		K f		K f
Cassa	13,672.74	Capital social	250,000.—		
Bon. Giro Conto la Banca Austro-Ungară	498.73	Fond de rezervă	80,881.85		
Cassa de păstrare postală	279.90	Fond de penziuni	11,550.—		
Cambii	575,345.88	Fond de binefaceri	3,468.60*	95,900.45	
Cambii ipotecare	168,924.93	Depuneri		674,855.52	
Imprumuturi ipotecare	186,635.—	Reescont		55,768.—	
Credite personale	127,202.64	Creditori		25,577.08	
Imprumuturi de Ct. Ct.	18,598.76	Dividendă neridicată		88.—	
Efecte	11,880.—	Interese tranz. anticip. pe 1913		17,115.21	
amortizare	580.—	Profit curat		28,074.19	
Edificiul institutului	38,998.03				
amortizare	1,098.03				
Mobilier	2,871.22				
amortizare	571.22				
Debitori	1,255.55				
Int. trans. restante și de reescont	3,932.27				
	1.147,346.45				1.147,346.45

* Cu dotațiunea anului curent, fondurile sunt de K 101,000.—.

Debit		Profite și Perderi		Credit	
	K f		K f		K f
Interese de depuneri	37,595.05	Interese de escont	50,297.46		
Interese de reescont	4,452.89	Int. de escont ipot.	9,539.68		
Interese de Ct. Ct.	6,439.15	Int. de impr. ipot.	12,352.77		
Spese:		Int. de cred. pers.	16,560.94		
salare	7,433.23	Int. de Ct. Ct.	5,968.60		
spese, imprimate, registre, diverse	5,954.52	Int. de imprumuturi de Ct. Ct.	1,368.—		
portpostal	997.37	Int. de efecte	946.—	97,028.45	
chirie	630.—	Competință de întabulare		1,514.42	
Marce de prezență	2,810.—	Diverse venite		7,529.56	
Contribuție:					
directă și aruncuri	5,625.20				
10% după interese de depuneri	3,759.50				
Amortizare:					
efecte	580.—				
edificiul institutului	1,098.03				
mobilier centrala și fil. Mediaș	646.30				
Profit curat	28,047.19				
	106,068.43				106,068.43

Șeica-mare, 31 Decemvrie 1912.

DIRECȚIUNEA:

Aron Domșa m. p., vice prez.

Andrei Blotor m. p.,

Nic. Tipuriță m. p.,

Const. Tipuriță m. p.,

Dr. David Bleahu m. p.,

T. Stanciu m. p.,

Sever Cheșian m. p., vice prez.

Ioan Nistor m. p.,

Ioan Ittu m. p.

Subsemnatul comitet dn supraveghiere, am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Șeica-mare, 28 Ianuarie 1913.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

V. Tipuriță m. p.,

I. Herța m. p.,

Emilian Dancășiu m. p.,

Pavel Radu m. p.

Mateiu C. Jiga m. p., revizor expert al „Solidarității“.

1—2 băieți

se primesc ca iovășăci în franzelăria lui
Toma Lupaș, în Săliște. 866 4—5

Vindem

893 2—1

pene de găină, rață și găscă. Curate și foarte
ieftine. A se adresa la Doamna Herzlinger în
Sibiu, Laterngasse Nr. 9.

P. T. Viticultori și Proprietari!

Grăbiți a procura altoi din cele mai alese so-
iniri de via alb, roșu și negru: struguri desert, de
masă, urcătoare pentru locuință și ville; Exquisite de
rară specialitate dela pepinieră cea mai vestită
din Ungaria și străinătate: **Josif Molnar în Értarcsa**,
p. u. loco, Comitatul Bihar, Ungaria. Catalogul cel
mai nou la dorință să trimite gratis și
francat. Altoi, Delaware, vișele, portaltoi cu și fără
rădăcini, toate produsele noastre. 747 5—10

JOSIF MOLNAR

mare proprietar și pepinierist în Értarcsa,
p. u. loco, Comit. Bihar, Ungaria.

De vânzare

Din mână liberă este o moară cu
2 petri și motor de benzin de 16 puteri de cai
și cu cilindru de cernut, în bună regulă, așeza-
tă pe pământul propriu, în jurul Sibiului. Nu-
mele proprietarului se poate afla la administrația
„Foi Poporului”. Pentru răspuns este a se tri-
mite o marcă de 10 bani. 573 4—4

MILIOANE

folesesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmel, ca-
tarului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu
lui „Trei brazi”

6100 atestate dela medicii și privați,
întărite prin notarul public, garan-
tează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.
Se capătă în toate apotecile, drogueriele și
prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Ludovic Ferencz,

EDITOR DE BARBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și
iarnă în mare asortiment.

noutățile

723 169

se pot avea chiar acum, pentru haine de
barbați stoffe englezești, franțuzești
și belgice, din cari se execută după
modurile cele mai moderne vestimente
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
vânat, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
vile de stoffe pentru pardisiuri și
„baglam”, cari se află totdeauna în
depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate
la atelierul meu, îmi permit a atrage
deosebită atențiune a On. domnii preoți
și teologi absolvenți. — În cazuri de
urgență confecționez un rînd com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Hălmorm pentru voluntari, cum și tot
fel de articli de uniformă, după pre-
scripțiile croituri cea mai nouă.

„ARDELEANA”, institut de credit și economii în Orăștie (Szászváros).**AVIZ.**

Ardeleana institut de credit și economii în Orăștie-Szászváros
primește depuneri

spre fructificare pe timp mai scurt cu 5%, iar pentru depu-
neri făcute pe timp mai lung dă 5 1/2% 865 4—5

Pentru depunerile corporațiunilor de binefaceri: biserici, școale.
reuniuni socotește 6%.

Darea o plătește institutul.

Direcțiunea.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof”.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.

Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere
și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și
Romuri Iamaica direct importate.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport
și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide
și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.
Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi)
permanent în deposit. 62 58—

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la
cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Berea albă și neagră

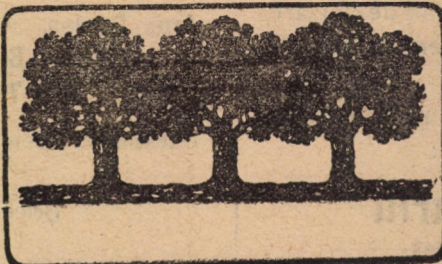
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 724 91—

Oă berea noa-
stră e foarte cău-
tată se poate vedea
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
țesc mereu.

Un tinăr Român

harnie și cinstit, caută ocupație ca magazinier, îngrijitor de lucrători la vrea moșie, fabrică, sau moară etc., eventual ori și unde. Angajament și cu anul. Adresa: **I. B. Latergasse Nr. 9, în Sibiu.** 871 1-4

O moșie și o moară de vânzare.

În comuna Roșcani și la 7 km. depărtare în comuna Mihăești aproape de Dobra, comitatul Hunedoarei, să vinde din mână liberă: **O casă de zid cu pivniță și 5 odăi, situată la drum, grădina de 1/2 jugăr, pământ arător și fâneață 15 jugăre, dintre cari 4 grădini cu pomi și loc de vie.** În comuna Mihăești, pe drum de comitat, în centru, o moară de făină cu 2 roți, de nou reconstruită, curte cu casă de zid și gură cu grădina, 5 jugăre pământ la câmp, dintre cari o grădina mare, aproape de casă. Să vând și separat de Roșcani. Doritorii de a cumpăra să se adreseze la: **Maria Șirdea în Rădulești. p. u. Hunyad-Dobra.** 877 5-

Ne mai pomenit!!

600 bucăți împreună cu un orologiu de buzunar

numai cu Cor 5.50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, Anker Remontoir cu minutar, împreună cu un lanț aurit, cu garanță de 3 ani, un ac excelent de cravată cu simți brillant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 3%, aur double 6 bucăți batiste, de in veritabile, recvizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă 400 diverse obiecte, neînconjurare de lipsă în casă. Toate la oaltă cu orologiu cu tot care singur are valoare dublă costă numai Cor. 5.50. Expediție per rambursă prin

casa de export

888 1-

H. SPINGARN, Cracovia, Nr 136.

Numerotate scrisori de mulțumită și comande nouă primite. Pentru ce nu convine banii numai decât retour.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atruși și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sduncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslășur. binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oamenii să-i încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere sfaturile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și tui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a alina și morburilor ce deja eventua există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului **PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-kört 18), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslășur. asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trupesti ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare chiar și casurile cele mai negleș. ranele sifilitice boalele de țev, beșică, nervi și șira spinării, incapacitățile de confușe a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei o sală de așteptare separată și epire separată. În ceea ce privește cura, de lărgărea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit ase discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns foarte alături numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 780 11-
Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: **Dr. PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapesta IV, Muzeum-kört Nr. 18.

Fire cu ochiuri din oțel Nr. 29 c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obicinuită de 15 m/m, tare legat, cu bâte cu tot, înălțimea 27 cm., ață Nr. 36/12.

Lungimea: 18 18 18 21 21 21 21 24 24
Nr. firelor: 660 720 840 720 780 840 960 780 960

Spete de țesut, cu dinți din alamă galbenă, 105 m/m întreaga înălțime 18 " lungimea cu: 300 330 360 390 dinți, 320 450 540 480 600 dinți, 21 " lungimea cu: 330 360 390 420 450 480 dinți, 24 " lungimea cu: 390 420 450 600 dinți, 27 " lungimea cu

450 480 540 600 dinți, 30 " lungimea cu: 600 800 dinți, 34 " lungimea cu: 380 dinți.

Spete cu dinți din oțel, 105 m/m, 18 " lungimea cu: 360 390 420 540 dinți, 21 " lungimea cu: 390 420 450 540 dinți, 24 " lungimea cu: 420 450 540 dinți, 27 " lungimea cu: 330 dinți.

Acele spete cari nu sunt prescrise în această listă le expediez după dorință, repede și estin.

Listă de preț la cerere.

Carol F. Jickeli,

Sibiu și Alba-Iulia.

870 4-

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

734 21-

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

**Mare alegere!
Prețuri fără concurență!**

Cel ima mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Mare atentiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiliană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învălit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

681 39-

O casă

pentru economie, care constă din două odăi, cu-
lucă, sură, grajd și 298 metri pătrați grădină,
se vinde din mână liberă cu preț ieftin. A se
adresa la cancelaria Dr. Boncz, avocat, Sibiu,
strada Cisnădiei 39. 809 15—

Beutură escelentă
și cu gust bun, care
produce sânger. —
Recomandată de
medici contra bo-
lei de anemie,
lipsă de sânger,
nervositate, re-
convalescență.

Influințează pro-
ducerea sângelui, întărind mușchi și nervii,
dă apetit fără a avea ceva urmări neplă-
cute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3:50, una
mică Cor. 2—. Se capătă în toate notecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 35—

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă să răspundă preten-
denței, în toate țările, în toate
cercurile sociale. Pentru acest
scop se oferă îndeeșbi insera-
rea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comande
să primesc la administrația
FOAIA POPORULUI

Renum universal

are ciasul de buzunar marea „Si-
rena”, 14 cor, aur american dou-
ble, anker-remontor ce merge 36
de care. Prin cumpărarea întregii
produceri din aceste ciasuri, mă
aflu singur în poziție a putea
oferi pentru prețul grosav de ieftin de 4 cor.
90 bani acest cias, care posedă un mecanism
prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi
de un cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru
mersul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucați 9 cor.
50 bani. Mai departe oferz un cias Gloria, de
argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La
oricare cias se alătură în ciste un lanț ele-
gant surt. Nu e nici un risic, Schimbarea e per-
misă sau se dau bani înapoi. Trimiterea cu
rambursă prin 721 6—4

S. Kohano, expert de ciasuri
Krakau, Sebestianagasa Nr. 15.

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. **SIBIU.** Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului
public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați
la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât
civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a
sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială
cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

728 20—

Ocaziune foarte potrivită

prăvălia de
încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Orice păpuși cu prețuri de reclamă la Crăciun de acum înainte până la 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

668 7—

Ghete pentru copii Chevreux și Box sau Kalv, mărimen 20—25 = K	8—4
Ghete pentru copii	26—28 = ” 4—5
Ghete pentru copii	29—34 = ” 5—7
Ghete pentru băieți	35—39 = ” 7—9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreux și Box sau Kalv	4—14
Ghete înalte pentru dame	8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, eșecție în Kalv sau piele de vichs	7—
Ghete pentru domni cu gumă sau băieri, în Chevreux sau Box	9—50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	10—
Ghete pentru domni Kobrak	14—
Ghete pentru domni Oslaria	12—
Ghete pentru domni, formă americană	13—
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băieri	16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20—

Mare alegere în
cisme pentru copii și domni.

Camași

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În duminică și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

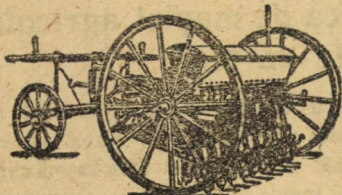
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

* **Budapesta,**

IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

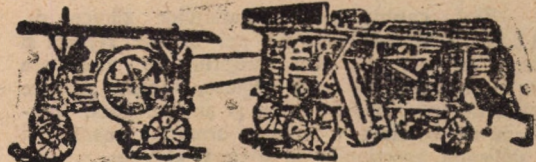

Recomandăm mașinile de sămănat, con-
strucție tare, cu aparat de săpat și sămă-
nat sucuroz, sistemul cel mai nou, care
corespunde într-o toată timpul de față.

809 43—58

Mașinile de îmblătit cu motor, insta-
lările de mori și mașinile de sămănat,
pe cari le-au liferat firma FRĂȚII GÖ-
MÖRI sunt bine primite în toată țara, de
aceia ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele ma-
șini speciale: tăvăluguri pentru zdrobi-
tul pietrișului cu suluri de peatră și ci-
lindru cernător, spre a se folosi la petriș
mărunt și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor! de-
tinse cu numeroase premii prime, liferăm
pe lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată. Pentru instruirea în
purtarea mașinilor de îmblătit trimitem
gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări com-
plete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează cumpărătorii cruță proviziunea agentului, personal pe speșele noastre, prin eșecace
de mașinile noastre, îi așezăm noi acasă ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinii și sunt siguri de cel mai bun serviciu.